

Otrdiena ● 2016. gada 26. aprīlis

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Glābj dzīvību

4.

Īsziņas

Startēs pusfinālā

Šonedēļ paziņoti Latvijas vērienīgāko skolēnu sporta un prāta spēju "ZZ Čempionāta" pusfinālisti - no vairāk nekā 2000 klasēm vietu pusfinālā ieguva 58 radošākās un atraktīvākās Latgales reģiona klases. Komandas no Latgales, tostarp mūspuses (Balvu pamatskolas 5.a un 5.b klase; Balvu Valsts ģimnāzijas 9.b un 10.a klase; Stacijas pamatskolas 9.klase; Balvu Profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas 10.b klase un Rugāju novada vidusskolas 11.a klase), startēs pirmajā pusfinālā, kas norisināsies jau nākamnedēļ Valmierā, Jāņa Daliņa stadionā.

Atklās jauno disku

1.maijā plkst. 18.00 Upītes tautas namā notiks folkloras kopas "Upīte" danču DVD diska "Dzīvuot muoku, doncuot muoku" atvēršanas svētki, kurā piedalīsies arī Balvu Valsts ģimnāzijas deju kopa "Purenīte".

Aicina uz muzeju

30.aprīlī plkst. 14.00 Balvu Novada muzejā svinēs mākslinieka Jāņa Ūdra 110.dzimšanas dienu. Laiņi aicināti mākslinieka radi, draugi un cienītāji, lai aplūkotu izstādi un atzīmētu mākslinieka dzimšanas dienu!

Sacentīsies paši mazākie

27.aprīlī plkst. 10.00 Rugāju novada vidusskolas aktu zālē notiks erudīcijas konkurss "Mazais prātnieks" pirmskolas izglītības iestāžu bērniem, kurā piedalīsies 10 komandas no Balvu un Rugāju novadiem.

Volejbolisti sacentīsies finālspeļēs

30.aprīlī plkst. 10.00 Balvu Profesionālās un vispārīzglītojošās vidusskolas, Balvu pamatskolas un Balvu Valsts ģimnāzijas sporta zālē notiks Balvu novada čempionāta volejbolā sievietēm un vīriešiem finālspeļes.

Foto - E.Gabranovs

"Lai nepārvērstos par cūkām." Latvijas valsts mežu pārstāvis Cūkmens mudināja talciniekus nodot zvērestu: "Nemēslojot mežā - zvēram. Nemēslojot mājās - zvēram. Nemēslojot pilnīgi nekur - zvēram. Savākt aiz sevis atkritumus - zvēram. Lai nepārvērstos par cūkām - zvēram."

Talku sāk ar zvērestu

Edgars Gabranovs

Lielā talka Balvos sākās ar zvērestu, kurā talcinieki apņēmas cīnīties ar mēslojājiem, turklāt zvērestu pieņēma pats Cūkmens. Jautāts, kā ar kārtību izskatās mūspusē, ciemiņš paziņoja, ka ir labi, bet var būt vēl labāk: "Esmu sapratis, ka ir divu veidu cilvēki: tie, kuri mēslo, un tie, kuri vāc." Tincināts, kuru cilvēku vairāk, tirības uzraugs paskaidroja, ka labo cilvēku vienmēr ir vairāk nekā sliktos.

Cūkmena teiktajam piekrita pašvaldības uzņēmuma "San-Tex" vadītājs Uldis Sprudzāns: "Atkritumi, kurus atvedam uz savu teritoriju, viennozīmīgi ir pašu - mūsu cilvēku - saražoti. To varētu arī nebūt, ja mēs godprātīgi izturētos pret dabu un apkārtni, kurā dzīvojam. Jebkurā gadījumā talkām ir pozitīvs rezultāts, un tas sniedz gandarījumu. Tiesa, nesen biju Ventspilī, kur pilsētas mērs pateica, ka nekādas talkas nebūs, jo cilvēkam jādzīvo visu gadu tā, lai atkritumi nav jāvāc tikai vienreiz gadā." Jautāts, vai attaisnojas, ka Lielā talka notiek tikai vienreiz gadā, U.Sprudzāns atzina, ka attaisnojas gan, jo atkritumi, ko savāc talcinieki, tā arī paliktu kaut kur mētājamies dabā: "Esam spiesti to darīt. No citas puses raugoties, talkas varētu arī nebūt, ja mēs dzīvotu visu gadu tā, kā kārtīgam cilvēkam pienākas." Cilvēki par cūkmeniem, viņaprāt, nepiedzimst. "Tā ir attieksme ģimenēs, tā ir mūsu audzināšana. Pozitīvs rezultāts gaidāms tikai tad, ja bērni redzēs, ka vecāki atkritumus šķiro un nemet, kur pagadās," ir pārliecināts

"San-Tex" vadītājs. Arī uzņēmēja Dzintra Sprudzāne uzskata, ka vislabākais un pārliecinošākais ir pieaugušo piemērs. Viņa atklāja gadījumu, kā vienreiz, braucot uz laukiem, pamanījusi, ka bērns nejausi pa auto logu izmet papīru: "Apstādināju mašīnu un braucu atpakaļgaitā. Bērni nesaprata, kas notiek. "Izmetāt, pacelsim," mudināju viņus. Ceru, ka viņi izdarīja secinājumus." Talciniekiem uzņēmēja vēlēja veiksmīgu dienu, darbasparu un strādātgrību! Savukārt mēslojāji, viņasprāt, jāsoda, kā arī viņiem ik uz soļa jāsakā 'fui'.

Pilnā sastāvā talkot devās Balvu novada pašvaldības policijas, tai skaitā atskurbtuves darbinieki. Vadītāja Rita Kravale pastāstīja, ka gatavoties talkai uzsāka jau pirms divām dienām. "Uz sociāla riska mājām ir izvadāti maisi, lai arī viņi var čakli pastrādāt. Savukārt mēs strādāsim Brīvības ielā 45 - laiņi lūgti!" viņa aicināja. Tāpat R.Kravale balveniešiem un pilsētas ciemiņiem lūdza pavēstīt, ka pašvaldības policija rūpīgi sekos līdz tam, lai cūkmenu paliktu arvien mazāk un mazāk: "Mēs patiesi dzīvojam ar motīvu - mēs mīlam savu pilsētu!"

Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis, spriežot, no kurienes cūkmeniem aug kājas, pajokoja, ka Cūkmens atbraucis no Rīgas. "Acimredzot mēslojāji grib, lai visi novāc mēslus viņu vietā. Grib, lai kāds staigā viņiem pakaļ, piekopj un apčubina. Šķiet, ka viņiem vēl ir bērna prāts. Labklājība sākas no kārtības dzīvesvietā un darbavietā!"

Nākamajā
adugunī

● Kaimiņu nebūšanas
Strīds par zemes placi

● Pavasari gaidot
Stila pārvērtības

Rugājieši
startē
Siguldā.

9. lpp.

Viesojas
izziņas un
eksperimentu
centrā
"Lielvārdi".

6. lpp.

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Pagājušajā nedēļā Latvijas sabiedrību pamatīgi satricināja ar rīkles vēzi nedziedināmā 45 gadus vecā Viestura Bundžas lūgums ziedot viņam 10 000 eiro labprātīgai aiziešanai no dzīves eitanizējoties Šveicē, kur to var izdarīt legāli. Smagi slimā vīrieša lūgums pēc palīdzības izraisījis diskusiju par ārkārtīgi jūtīgu tematu: atļaut vai neatļaut eitanāziju arī Latvijā? Tie, kuru tuvinieki sirguši ar šo baidīgu slimību, interneta komentāros vienā balsī teic, - tas ir atbalstāmi. Ja cilvēks cieš, ja ārsti nedod nekādas izredzes, ir jāļauj aiziet cilvēka cienīgā nāvē bez ciešanām, jo pat suņiem un kaķiem šādas tiesības ir dotas. Bet slimam cilvēkam vien paliek Dieva žēlastība, kad beigs pārstāt pukstēt paša sirds, un tas ir šausmīgi smagi ne vien pašam sirdzējam, bet arī viņa tuviniekiem.

Nezinu, kādēļ, taču personīgi man šajā jautājumā sajūtas nav īpaši labas, jo sabiedrība ziedo naudu, lai aizsūtītu cilvēku nomirt... Tātad katrs, kurš ziedoja, ir savā veidā atbildīgs par līdzdalību nonāvēšanā, nevis ārstēšanā... Un ir patiešām grūti noformulēt, tas ir labi vai slikti, jo tā ir viņa karma, tā ir viņa vēlme un līdzcilvēku nauda... Bet viens gan ir skaidrs – jebkurš cilvēks uz pasaules ir cienīgs aiziet no dzīves bez stiprām sāpēm un mēnešiem, pat gadiem ilgām mokām, ko diemžēl mūsu valsts veselības aprūpe nav varējusi un joprojām nevar nodrošināt. Tad jau varbūt tiešām labāk doties uz Šveici un aiziet no šīs pasaules kā nākas - mierā, klusumā un bez mocībām...

Zini un izmanto

Neizmetiet naudu vējā

Maruta Sprudzāne

Pavasaris ir klāt, un dārza darbi arī. Cilvēki plāno braucienus uz tuvākiem un tālākiem tirgiem, lai iegādātos stādus, lai iestādītu kaut ko jaunu. Tāpēc svarīgs kļūst jautājums, kā noteikt, vai noskatītais augs ir vesels, lai to droši varētu pirkt, stādīt un dārza saimnieks pēc laika nepiedzīvotu vilšanos.

Mazpieredzējušam dārzkopim vai ierindas pircējam atbildēt uz šo jautājumu ir gandrīz neiespējami, tāpēc speciālisti iesaka vadīties pēc vairākām pazīmēm, kas var palīdzēt izvēlēties veselus un dzīvotspējīgus stādus. Lūk, ko uzsver eksperti.

ANTRA LESTLANDE, VAAD Integrētās augu aizsardzības daļas vadītāja: "Kaitīgo organismu klātbūtni uz stādiem nespeciālistam konstatēt patiešām būs grūti. Tādēļ uzmanīgi būtu jāvērtē vizuāli redzami stādu bojājumi. Vai augam ir aizlauzti zari un saknes, varbūt nobrāzta miza uz stumbru. Šādi stādi parasti ir arī lētāki, bet, tos iegādājoties, būs jāpieliek arī lielākas pūles augu kopšanā. Piemēram, bojāta miza ir laba vieta dažādu slimību ierosinātājiem – baktērijām, patogēnām sēnēm un kaitēkļiem."

Speciāliste novērojusi, ka ir pircēji, kuri priecājas par jau izplaukušām lapām, pat ziedkopām. Tas liecina, ka stādi ilgāku laiku atradušies paaugstinātā gaisa temperatūrā. Iespējams, tie vēl ir izstīdējuši, tātad dzīvojuši nepietiekamos gaismas apstākļos. Parasti tāda kombinācija novērojama krāsainās kastēs iepakotiem stādiem lielveikalos.

MĀRIS NARVILS, LLKC vecākais speciālists dārzkopībā aicina atcerēties, ka stādi, ko laukā izstāda agri pavasarī, neglābjami apsals jebkurā pavasara salnā. Tādēļ labāk tos paturēt vēsās, gaišās telpās līdz bridim, kad beigsies pavasara salnas. Viņš iesaka, pērkot stādus, saglabāt to iegādes čekus. Tas noderēs gadījumos, ja ar stādiem sākotnējā augšanas periodā būs problēmas, piemēram, tie aizies bojā. Tad čeku varēs izmantot kā pierādījumu, lai celtu pretenzijas tirdzniecības vietai par nekvalitatīvu stādu tirdzniecību.

Iesaka būt uzmanīgiem, pērkot kailsakņu stādus, jo tiem reizēm novērojama sakņu iekāšana. Tas nozīmē, ja kailsakņi pārlietu ilgi atradušies nepietiekama mitruma apstākļos, bez augsnes un paaugstinātā gaisa temperatūrā. Tādus stādus

pirkt ir riskanti, jo, saknes pat izmērcējot, augs var arī neatdzīvoties. Ja ir sakaltušas gan saknes, gan pum-puri, tāds stāds vairs nav glābjams.

Ilggadēja pieredze stādu audzēšanā ir dārzkopei DAIGAI MOROZAI Rugājos. Šo pavasari viņa raksturo kā visai nedraudzīgu puķu vai tomātu audzētājiem, jo laiks ir vēss. Izvēloties stādus, piemēram, skujeņus, košumkrūmus vai citus daudzgadīgos augus, Daiga aicina pievērst uzmanību, kur tie audzēti – tepat,

Latvijā, vai varbūt daudz siltākās zemēs. Var gadīties, ka atsevišķu šķirņu augiem mūsu klimats nepatiks, tie slikti izeaugs un nīkuļos vai pat aizies bojā. Tad būs vējā izmesta nauda. Pērkot stādus konteineros vai podiņos, jānovērtē to izskats. "Nepērciet stipri pāraugušus stādus. Tādus, kam stipri sablīvēta sakņu sistēma. Tā bieži gadās ar petūniju vai balzamiņu stādiņiem. Pārstādot augsnei vai lielākā podā, saknes tā arī paliks kamolā, un puķe tik labi neaugs. Jāizvēlas iespējami jaunāki stādiņi ar labu, veselīgu izskatu, ar koši zaļām lapinām, kas nav iedzeltējuši, nav piemetusies puve. Ja izvēlas jau ziedošu puķi karināmā lielā podā, skaidrs, ka tai nebūs ne vainas un puķe priecēs ilgu laiku," akcentē dārzkope. Daiga uzskata, ka pašmāju tirdziņi mūsupusē pavasaros piedāvā visai labu augu izvēli. Tur var daudz ko iegādāties, jābūt tikai pašam vērigam. Arī sliktā pieredze, ja tāda gadās, ir pieredze, no kuras jāmacās. Tomātu stādus Daiga iesaka pirkt no jau zināmiem pārdevējiem, kuriem var uzticēties preču piedāvājumā, nevis tā, kurš uz tirgu atbraucis pirmo reizi.

Latvijā

Slimības pabalstos Latvijā izsmēļ aizvien vairāk miljonus. Darba kavēšana veselības problēmu dēļ pēdējos gados Latvijā izsmēļ aizvien vairāk kā darba devēju, tā valsts budžeta līdzekļus. 2015.gadā kopā izlietoti 172 miljoni eiro. 2014.gadā izdevumi darbnespējas lapu apmaksai bija 132,13 miljoni eiro, bet gadu iepriekš vēl mazāki – 131,44 miljoni eiro. Kopējo apmaksāto slimības dienu skaits pēc VSAA aplēsēm – no 6,2 miljoniem līdz nepilniem septiņiem miljoniem dienu. Vērtējot darbnespējas lapu A apmaksu 2015. gadā nozaru griezumā, līderis ir apstrādes rūpniecība ar 9,7 miljoniem eiro, kam seko vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts (6,9 miljoni eiro), transports un uzglabāšana (6,7 miljoni eiro) un valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana (5,6 miljoni eiro).

Vīrietim Daugavpilī uzbrūk agresīvs bebris: glābēji notic tikai pēc policijas iesaistes. Daugavpilī vīrietim naktī uz ielas uzbrucis agresīvs bebris. Vīrietis zvanijs glābējiem, taču viņi vīrieša stāstītajam nav noticejuši. Vēl naktī ejot pa ielu, vīrietis ieraudzījis, ka viņam virsū skrīen bebris, kurš upurim iekodīs kājā. Cīņiņa laikā vīrietis nokritis uz zemes. Vīrietis zvanijs glābšanas dienestam, taču viņa stāstītajam operators nav ticējis. Pateicoties drauga palīdzībai, likumsargi notikuma vietā tomēr ieraudzījis. Vīrietim nakts pastaiga beidzās ar 15 šuvēm uz kājas.

Par enerģijas dzērienu tirgošanu nepilngadīgajiem būs sods. Saeima ceturtdien galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, nosakot administratīvo atbildību par enerģijas dzērienu tirgošanu nepilngadīgajiem personām. Turpmāk par enerģijas dzērienu pārdošanu nepilngadīgajiem varēs pārdevējam uzlikt naudas sodu no 140 līdz 175 eiro, bet juridiskajām personām – no 350 līdz 700 eiro lielu naudas sodu. Administratīvā atbildība paredzēta no šī gada 1. jūnija, kad spēkā stāsies arī Enerģijas dzērienu aprites likums.

Zemniekiem liela interese par valsts un ES subsidijām. Desmit dienu laikā, kopš Lauku atbalsta dienests (LAD) sācis pieņemt lauksaimnieku pieteikumus 2016.gada valsts un Eiropas Savienības platību maksājumiem, subsidijām pieteikušies jau 9800 zemnieki. Šīs sezonas jauninājums ir tas, ka subsidijām jāpiesakās elektroniski, izmantojot LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmu.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.kasjauns.lv, www.tvnet.lv)

Izstāde

Baltinavā aplūkojamas medību trofejas

Ingrīda Zinkovska

Baltinavas Novada muzejā atklāta mednieku kluba "Vientuļie Vilki" medību trofeju izstāde, kas kolektīvam ir jau trešā pēc skaita.

"Ierosme par medību trofeju izstādi nāca no mednieku kluba "Vientuļie Vilki" vadītāja Ojāra Lāča. Laika gaitā, medību sezonām nomainot vienai otru, sakrājas jaunas trofejas. Daudzas no tām ir novērtētas ar medaļām. Kādēļ gan tās neparādīt iedzīvotājiem?!" saka Baltinavas novada muzeja vadītāja ANTRA KEIŠA.

Mednieku kolektīvam šī ir jau trešā medību trofeju izstāde. Divas pirmās notikušas pēc 2000.gada. Mednieki ieguldījuši lielu darbu, lai medību trofejas apstrādātu un sagatavotu izstādei, kas ir ikviena mednieka goda jautājums, kā arī pašu izstādi. Medību trofeju izstāde skatāma novada muzeja ekspozīciju zālē. Apmeklējot muzeju un izstādi, novada iedzīvotājiem, pieaugušajiem un skolu jaunatnei, kā arī citiem interesentiem ir iespēja iepazīt meža dzīvniekus ne tikai medību trofeju veidā. Līdzās katrai medību trofejai - ādai, ragiem vai galvaskausam - ir arī attēls ar meža dzīvnieku, kāds tas izskatās dabā. A.Keiša piebilst, ka bērniem sevišķi patīk zvēru ādas. Atšķirībā no iepriekšējām reizēm, izstāde papildinājusies ar iespaidīgu vilka trofeju, ko nomedijis Vitālijs Začests, ar Sanda Logina aļņa trofeju, kā arī citu mednieku medību trofejām.

Tikties ar mednieku kluba biedriem baltinaviešiem un citiem interesentiem būs iespēja Muzeju naktī, kas notiks 21.maijā. Izstāde durvis vēra 20.aprīlī, un tās pirmie apmeklētāji bija Baltinavas skolu audzēkņi. Izstādes atvēršanā klāt bija arī Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas skolotājs, mednieku kluba "Vientuļie Vilki" vadītājs OJĀRS LĀČIS. "Vadugunij" viņš pastāstīja, ka trofeju skaits šajā izstādē ir palielinājies. Aptuveni 10 no trofejām novērtētas ar medaļām. "Mednieku

Bērniem patīk. Izstādes apmeklētājiem, it īpaši bērniem, vislabāk patīk pakavēties pie milzu vilka trofejas, kuram var pakutināt pat astes galiņu. Iespējams, tas ir viens no vientuļajiem vilkiem, kam par godu nodēvēts Baltinavas mednieku klubs.

skaits mūsu kolektīvā īpaši nemainās. Esam 40 veci. Kāds aiziet, kāds atnāk vietā," viņš teica. Aizvadītā medību sezona, kas noslēdzās marta beigās, kolektīvam bijusi veiksmīga: nomedītas 114 mežacūkas, 4 vilki, lūsis, 18 aļņi, 26 stirnas, kas arī bija atļauts.

Baltinavas Novada muzejā katru gadu notiek 10 - 11 izstādes, šī ir jau ceturta. Pirms tam bija Rītas Keišas fotoizstāde, Ludviga Bērziņa gleznu izstāde un cimdu izstāde.

Vai bezcerīgi slimiem cilvēkiem ar eitanāzijas palīdzību jāļauj labprātīgi aiziet no dzīves?

Viedokļi

Cilvēkam jānodod izvēle

VLADIMIRS SOROKINS, ķirurgs, onkologs

Godīgi sakot, pat nesaprotu, kādēļ Latvijā vēl notiek diskusijas par eitanāzijas legalizāciju. Manuprāt, ir pilnīgi skaidrs, ka cilvēkam jābūt tiesībām labprātīgi aiziet no dzīves. Pats pieņemu onkoloģiskos pacientus un man ne reizi vien no slimniekiem nācies saņemt lūgumu: dakter, palīdziet nomirt... Tas ir šausmīgi. Bet no pieredzes varu teikt, ka jebkura pacienta psiholoģija slimības gaitā mainās. Ja vesels cilvēks var ļoti kritiski novērtēt situāciju, tad ar pacientu, kurš saslimst un saprot, ka tā var būt ir neaizārstējama slimība, viss ir savādāk. Cilvēka psihe konstruēta tā, ka mums ļoti grūti pieņemt domu par nāvi. Tāpēc uzskatu, - ja cilvēks to pieņēmis savā dvēselē, viņš pārkāpis kaut kādu robežu, ko izdarīt ir diezgan grūti. Un, ja

pacients saprot, ka mirst, turklāt to apliecinājis arī ārsts, viņam 100% ir tiesības prasīt eitanāziju. Tas būs ļoti kristīgi un žēlsirdīgi.

Kāpēc Latvijā nav legalizēta eitanāzija? Iespējams, tas ir naudas trūkuma dēļ. Ja mēs legalizējam eitanāziju, vajag sagatavot speciālistus, jo ne kurš katrs cilvēks var to izdarīt. Turklāt vēl jāizstrādā noteikta sistēma, kas arī prasa līdzekļus. Cik patiesībā maksā eitanāzija? Nezinu, taču domāju, ka dārgi. Tikai pie mums, Latvijā, medicīnā viss ir lēti, jo esam nabaga valsts. Mediķi saņem maz, skolotāji un visi pārējie arī, tāpēc mums pakalpojumi ir daudz lētāki. Ja paskatāmies uz šo jautājumu ciniski, var izrēķināt, cik valstij dienā izmaksā onkoloģiskā pacienta atsāpināšana un cik - eitanāzija. Izdevīgāk būtu palīdzēt cilvēkam aiziet no dzīves, ja viņš to grib.

Ari mana mamma nomira no vēža. Viņai bija 42 gadi, strādāja par ārstu Stradiņu slimnīcā. Vārdu sakot, klasiskais ārsts stāsts - katru dienu gāja darbā, viņai kaut kas sāpēja, bet nebija laika izmeklēties, taču, kad slimību atklāja, bija jau par vēlu. Mammai nozīmēja operāciju, kaut gan kolēģi un viņa pati saprata, ka diezin vai tā līdzēs. Tajā laikā diagnostikas iespējas bija daudz mazākas nekā tagad, un mamma ar savu kolēģi, operējošo ķirurgu, vienojās, - ja operācijas laikā redzēs, ka procesa izplatība ir ļoti liela, viņu nemošinās un neizvedīs no narkozes (anestēziologam ir tāda iespēja). Un tā arī notika. To es uzzināju daudzus gadus vēlāk, kad

jau pats studēju, un šo faktu pieņemu ar cieņu. Tas bija pareizs risinājums...

Uzskatu, ka būtu absolūti normāli, ja cilvēks ar ārstu šādu situāciju varētu mierīgi izrunāt, jo katrs gadījums ir individuāls. Savukārt tiem, kuri saka, ka eitanāzija nav pieļaujama, jo tas nav kristīgi, gribu vaicāt, - vai mocīties nežēlīgās sāpēs ir kristīgi? Neesmu pārliecināts.

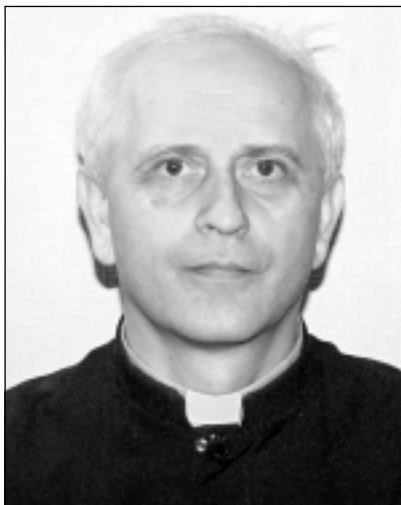
Onkologiem joprojām nereti nākas sastapties ar pacientiem, kurus nevar atsāpināt ne ar kādām zālēm. Bet bez sāpēm vēl ir arī vemšana un galvas reiboņi, cilvēks jūtas ļoti slikti, un tās ir lielas ciešanas. Tieši tāpēc būtu jānodod izvēles iespēja. Bet... Kurš būs tas, kas izvērtēs eitanāzijas nepieciešamību? Ja ir ļoti gudrs ārsts, kurš saka, - jā, mēs neko vairs nevaram izdarīt, viss kārtībā. Bet ja viņa vietā ir ne tik ziņošs mediķis, kuram šķiet, ka nevar vairs neko izdarīt, bet patiesībā tomēr var... Šāds lēmums būtu jāpieņem ārstu konsilijam. Ja Latvijā eitanāziju legalizēs, esmu kategoriski pret, lai tā būtu par maksu. Tas nevar būt bizness.

Fakti

- 45 gadus vecais Viesturs Bundža zaudējis cīņu ar rīkles vēzi un lūdz sabiedrības atbalstu eitanāzijai Šveicē. Šis ir bezprecedenta gadījums Latvijā, kad izskanējis lūgums ziedot naudu nevis veselības glābšanai, bet tam, lai cilvēkam palīdzētu nomirt.

- Dažu dienu laikā nepieciešamā summa - 10 000 eiro - saziēdota.

Nav tiesību atņemt dzīvību

FĒLIKSS ŠNEVELS, Kupravas katoļu draudzes priesteris

Dievs katru cilvēku radījis pēc sava veida un attēla, tas ir - pilnīgi brīvu un

neatkarīgu, tāpēc cilvēka dzīvība ir svēta. Viens no vārda 'svēts' tulkojumiem nozīmē neizskarams, pieder tikai Dievam, tāpēc cilvēkam nav tiesību atņemt dzīvību nedz citiem, nedz sev.

Diemžēl pašnāvība mūsdienās kļuvusi par tik izplatītu parādību, ka miršanas apliecībās pat vairs neraksta nāves cēloni. Padarīt sev galu nav absolūti nekāds risinājums. Pēc nāves cilvēks nokļūst Dieva tiesas priekšā un atbildēs par noziegumu, jo pašnāvība ir noziegums pret piekto Dieva baušli: "Tev nebūs nokaut." Diemžēl visbiežāk dzīvību sev atņēmt tie, kuri nejūtas citu mīlēti. Viņi nezina, ka ir Dievs, kas visus mīl (arī grēciniekus), ja pat nav neviena cilvēka, kas viņus mīlētu.

Noteikti esat dzirdējuši par ratiņkrēslam piesaistītu zinātnieku Stīvenu Hokingu. Nesen lasīju rakstu par viņu, kur

mani piesaistīja viena frāze, ka Hokinga nāvi vadā aiz deguna. Tikpat labi arī šis zinātnieks varēja jau sen aiziet pašnāvībā, jo, no malas skatoties, cilvēkiem viņa dzīve liekas nožēlojama. Lai gan Stīvens netic Dievam, viņam ir mīloša sieva, kas arī dod spēku dzīvot.

Cilvēka brīvība un neatkarība sniedzas tik tālu, ka cilvēks var pat atteikties no Dieva, bet tas nav labākais, ko viņš var izvēlēties. Nāve grēka dēļ ir kļuvusi par daļu no mūsu eksistences. Cilvēks nevar bez nāves ieiet debesu valstībā, jo dzīvo miesā, kas ir grēkojusi. No Baznīcas mācības zinām, ka no cilvēkiem debesīs ar dvēseli un miesu tika uzņemta Jaunava Marija, jo bija bez mazākā grēka ēnas, un šo notikumu svinam 15. augustā. Uzticēsim sevi un savus tuvakos Jaunavas Marijas gādībai, lai Viņa mūs ved pie sava dievišķā Dēla.

Viedokļus uzklaušija S. Karavoičika

Par to raksta kaimiņos

Darina īpašu linu galdautu

Sagaidot Latvijas 100. dzimšanas dienu, valsti iedibina jaunu tradīciju - svinēt Baltā galdauta svētkus, kad ģimeņu, draugu, kaimiņu vai kopienas ļaužu lielākā lokā kopīgi apzina valsts esamību un godina tos, kuri palīdzējuši to radīt un nosargāt. Īpaši cienīgi šo tradīciju gatavošanas iedibināt Apes novada cilvēki. Būs ģimenes un pagastu ļaudis, kas no kumodēm cels ārā galdsegas ar sev vien raksturojošu nozīmi, bet Apes lielajam galdam Anda Plauma darina jaunu linu galdautu. Tautas nama vadītāja Ilva Sāre stāsta, ka šajā reizē spēcīgāk nekā citkārt tiks uzsvērts latvieša sīkstums un darba tikums.

"Malienas Ziņas"

Izdomai nav robežu

Valmieras kultūras namā, Tūrisma informācijas centrā, apskatāma Valmieras cietumā ieslodzīto darbu izstāde. Izveidota arī apmeklētāju atsauksmju kastīte, ko darinājis Vladislavs, arī tā ir kaltām rozēm apvīts mākslas darbs. Apmeklētāji, tajā iemetot zīmi, ieslodzītajiem var darīt zināmas savas pārdomas par redzēto izstādē. Kastīte izskatās diezgan piepildīta, pēc izstādes tā tiks nogādāta cietumā, kur ieslodzītie uzzinās, ko skatītāji domā par izstādē redzēto. Izstādē apskatāmi Valmieras cietumā ieslodzīto veidoti koka trauki, pastkastītes no koka un metāla, kā arī citi darbi, piemēram, gleznas. Ne viena vien glezna savā ziņā pārsteidz, vēl jo vairāk zinot, ka to gatavojuši cilvēki, kas nav ne profesionāli mākslinieki, pat ne mācījušies mākslas skolās. Un lieki teikt, ka arī pašiem ieslodzītajiem ir gandarījums par iespēju parādīt savus darbus plašākai publikai.

"Druva"

Salacgrīvas novadā zivju resursus sargās videonovērošana

Salacgrīvas novads iesniedzis projektu "Zivju resursu aizsardzība Salacas upē" Zivju fonda atklātajā konkursā, kurā iespējams piesaistīt finansējumu zivju resursu aizsardzības pasākumiem. Projektā iecerēts izveidot videonovērošanas sistēmu Salacas lejtecē. Pašvaldība plāno uzstādīt termokameru ar redzamību līdz 200m, kameras ar nakts redzamību un optisko palielinājumu līdz 20x, infrasarkanās gaismas projektorus u.c. iekārtas, kas nodrošinās novērošanas sistēmas darbību. Projekta kopējās izmaksas - 15 722 eiro, no kuriem pašvaldības līdzfinansējums būtu 1729 eiro (11%).

"Auseklis"

Meistarklase "Garša. Meistars. Māksla"

Valmieras Mākslas dienu 2016 pasākumu vienojošā tēma ir "Garšas paletē". Pagājušo trešdien mākslas svētku radošajās norisēs iesaistījās Valmieras tehnikums, kur notika Valmierā līdz šim nebijis pasākums. Netradicionālās meistarklases mērķis bija parādīt, ka garšas, krāsu un formu salikums ikvienā ēdienā var būt kā mākslas darbs, izraisot baudpilnas emocijas un radot jaunu mākslas un garšas paleti. Meistarklases centrā - glezna, pēc kuras pasākuma laikā tapa oriģināls meistardarbs siera un uzskodu plate "Garšas paletē", ko, ievērojot meistarklases ideju, ka šajā projektā satiekas skolēni, pasniedzēji, uzņēmēji un mākslinieki, veidoja piecas komandas.

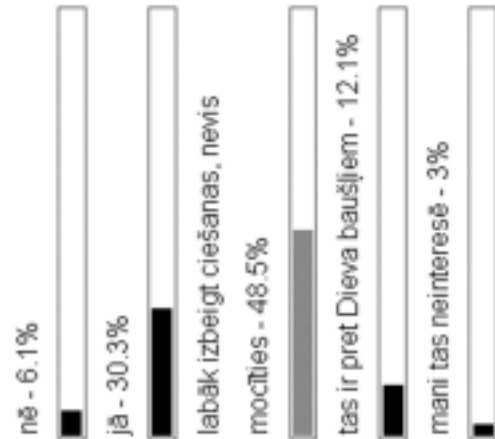
"Liesma"

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai bezcerīgi slimiem cilvēkiem ar eitanāzijas palīdzību jāļauj labprātīgi aiziet no dzīves?

Balsis kopā: 33

Notikums

Kristiāns piedzīvo savu otro dzimšanas dienu

“Tikai tagad zinu, cik trausla var būt robeža starp dzīvību un nāvi un cik daudz nozīmē cilvēks istajā vietā un laikā,” teic balveniete GUNITA, kuras ģimene dēla slimības dēļ pirms mēneša piedzīvoja trauksmainu braucienu no Balviem uz slimnīcu Rīgā. Paldies Dievam, šis stāsts ir ar laimīgām beigām, taču pārdomu un jautājumu pēc notikušā vēl daudz.

Gunita stāsta, ka viņas dēls Kristiāns, kuram tagad ir 12 gadi, pēdējos divus gadus mocījās ar hronisku mandeļu iekaisumu - vasarā pat peldēties nevarēja, jo bieži sāpēja kakls. Pirms gada mandeļus mēģināja piesaldēt, bet tas nelīdzēja. Lai slimība neprogresētu, visu šo laiku viņš lietoja pretiekaisuma medikamentus, līdz Rīgas ārstē, pie kuras Kristiāns vairākkārt ārstējies, izlēma, ka operācijā jāizņem abas iekaisušās mandeļas. Tas bija jādara, kamēr slimība un medikamenti vēl nebija neatgriezeniski ietekmējuši citu orgānu darbību. Sagaidījuši rindu, šī gada 14.martā Kristiāns ar vecākiem devās uz Rīgu, kur Bērnu klīniskajā slimnīcā viņam bija ielānota operācija. “Pirms operācijas pie mums palātā ienāca jauns ārsts, kurš izrādījās rezidents, un paziņoja, ka viņš operēs Kristiānu. Uz jautājumu, kur ir mūsu daktere, kura nozīmēja šo operāciju, atskanēja atbilde, ka viņa devusies atvaļinājumā. Godīgi sakot, tas bija pirmais šoks, jo rēķinājāmies ar savas dakteres klātbūtni. Operācija pagāja, pēc tās dēls slimnīcā pavadīja septiņas dienas un tad viņu no nodaļas izrakstīja. It kā viss bija kārtībā. Kristiāns uzreiz jūta uzlabojumus, teica, ka labi jūtas, viņam beidzot pat elpot kļuva vieglāk,” stāsta Gunita.

Sākās viss ar asiņošanu

Izrakstījušies no slimnīcas, ģimene devās uz mājām Balvos. Reizēm gan puika ieminējās, ka mazliet sāp kakls, taču Gunita ar vīru Arti pieļāva, ka pēc ķirurģiskas iejaukšanās tā tas varētu būt. Desmitajā dienā pēc operācijas agrā rīta stundā Kristiāns pamodināja vecākus un pavēstīja, ka izspļaujot siekalas, tām pamanījies asiņu piejaukumu. Tas bija trauksmes signāls, jo, izrakstoties no slimnīcas, ārsti brīdināja par iespējamajām komplikācijām piekoduot, - tiklīdz parādās asinis, nekavējoties jānodod atpakaļ uz Rīgu. Gunita ar vīru dēlu noguldīja guļus stāvoklī, pielika ledu, kā viņiem mācīja slimnīcā, un izsauca ātro palīdzību. “Atbrauca Balvu medicīnu brigāde, bet bija vajadzīga pusstunda, kamēr pārliecinājām Kristiānu vest uz Rīgu. Ātrās palīdzības brigādes feldšeru arguments bija, ka vajag nogaidīt, lai dēlu apskata kāds vietējais ārsts. Taču man Rīgā tika teikts savādāk. Pie tam no mediķes vēl saņēmām aizrādījumu, ka pārāk asi reaģēju uz viņas teikto,” tās dienas notikumus atceras Gunita.

Latvijas teritoriju Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMP) sadalījis reģionos, tajos izveidojot neatliekamās medicīniskās palīdzības atbalsta centru brigādes, kuras vajadzības gadījumā pārņem pacientus

no vienas brigādes uz otru, lai nodrošinātu ātrāku transportēšanu līdz Rīgai. 23.marta agrā rīta stundā no Balviem uz Cēsīm tika raidīts ziņojums, ka NMP Cēsu brigādei būs jāpiedalās Latgales pacienta pārvešanā uz galvaspilsētu. Slimo zēnu un viņa māti Balvu mediķi veiksmīgi nogādāja līdz Veselavas pagasta Bērzkrogam, kur jau gaidīja Cēsu mediķi.

Katra minūte šķita stundas vērtā

Brigādes samainījās un varēja turpināt ceļu, bet puikas veselība turpināja pasliktināties, un pēkšņi Kristiānam sākās spēcīga asiņošana, jo viens pēc otra plīsa divi lielie asinsvadi. “Asinis aumaļām gāzās gan pa degunu, gan muti. Ātrās palīdzības feldšeres reaģēja nekavējoties - Kristiānam noņēma segas, kurās viņš bija sasegts, nolika dēlu guļus uz sāniem, visapkārt salika ledu, uzlika sistēmu un pieslēdza pie skābekļa aparāta. Abas mediķes visu laiku bija pie mana bērna - viena turēja sistēmu, otra kontrolēja pulsu, bet pēc viņu sejas izteiksmēm noprāt, kāda ir situācija. Viņas nerunāja... Bija skaidrs, ka dārģa katra minūte, jo Kristiāns zaudēja arvien vairāk asiņu, bet līdz Rīgai vēl bija tik tāls ceļš... Braukt vajadzēja ļoti ātri,” par piedzīvoto stāsta Gunita.

Kristiāna mamma joprojām ir pateicīga mediķiem par milzīgo atbalstu. “Brauciens līdz Rīgai Cēsu mediķu mašīnā bija tāls. To, kādi ir Latvijas ceļi, tā pa īstam var saprast tikai tad, ja jāsteidzas. Šoferis jau brīdināja, ka ceļš no Bērzkroga līdz Amatas kalnam esot vienkārši traģisks, teica, ka saprotot mani, jo katra minūte šķietot stundas vērtā, bet viņš darija, ko varēja. Šajā situācijā pierādījās, cik izšķiroša loma var būt tam, ka cilvēks ir istajā vietā, viņa profesionalitāte. Taču iebraucot Rīgā pēc pulksten 8, kad uz ceļiem lielie sastrēgumi, braukšana vairs tik gludi nevedās. Protams, bija ieslēgtas gan bākgūnis, gan skaņas signāls, bet atradās šoferi, kuri vienkārši

nedeļa ceļu un negriezta mašīnas malā... Kad nebija iespējas nekur nogriezties, šoferis brauca pa pretējo joslu, tramvaja slīdēm, arī viņš saprata - katra minūte ir no svara...,” atceroties tās dienas notikumus, stāsta Kristiāna mamma. Pateicoties profesionālai rīcībai, izbraukt cauri Rīgai izdevās diezgan ātrā laikā, un drīz vien automašīna pietuvojās Bērnu klīniskās universitātes slimnīcai, kur jau gaidīja mediķi un sagatavotā operāciju zāle. Pirmais teikums, ieraugot Cēsu mediķus, bija: “Balvu puisītis brauc.” Tobrīd

Kristiāns no zaudētā asiņu daudzuma jau bija tuvu bezsamaņai...

Laukos dzīvojošie, šķiet, ir nolemti...

Pēc laika puika jau bija pēcoperācijas palātā un viņam blakus stāvēja gan mamma, kura devās līdz mediķiem, gan tētis, kurš sekoja ātrās palīdzības mediķiem ar savu automašīnu. Ārsti satrauktos vecākus mierināja, ka viss beidzies laimīgi, briesmas vairs nedraud,

Foto - no personīgā arhīva

Glābējkomanda. “Nebūtu viņu, nebūtu Kristiņa,” tā pēc notikušā teic Kristiāna ģimene, kura, pateicoties radnieka no Cēsīm palīdzībai, vēlāk noskaidrojusi šo mediķu ar lielo burtu vārdus un uzvārdus. Liktenīgajā dienā Kristiānu uz Rīgu nogādāja Cēsu ātrās palīdzības brigāde - ārstu palīgi - Guna Žureviča (no kreisās), Dace Ceplīte un automašīnas vadītājs Edijs Šmits. Guna Žureviča atzina, ka par šādu tuvinieku teikto paldies jūtas patikami pārsteigtas, jo ikdienas darbā biežāk tomēr nākoties uzklaut neapmierinātību: “Reizēm kāds labus vārdus ieraksta NMPD mājaslapā, taču tas nenotiek tik bieži. Katrā ziņā priecājamies, ka ar Kristiānu viss ir kārtībā. Transportējot puiku uz Rīgu, izdarījām visu, kas bija mūsu spēkos un ko varējām. Reizēm tādos kritiskos brīžos šķiet, ka vēl kāds stāv kaut kur tuvu blakus un rīkojas augstāks spēks. Kā saka, mēs esam tikai starpnieki...”

Foto - no personīgā arhīva

kaut gan Kristiāns bija zaudējis tik daudz asiņu.

Lai arī kopš notikušā pagājis jau mēnesis, attapties un atgriezties normālajā ikdienas dzīvē Gunita ar vīru Arti joprojām īsti nespēj. Tagad ir tik daudz ko domāt un pārdomāt, meklēt atbildes uz jautājumiem, kā būtu, ja būtu... Par to labāk pat nedomāt. Gunitai joprojām prātā Cēsu ātrās palīdzības šofera pārdomas, kurās viņš sašutis pauda neizpratni par šoferiem, kuri šādās situācijās spītīgi vai vienaldzīgi nedod ceļu. Vai viņus vispār var saukt par cilvēkiem?! Kādā sabiedrībā mēs dzīvojam?

“Patiesībā tas, kas tagad notiek veselības ap-

Vairs no ārstiem nebaidās. 12-gadīgais Kristiāns pēc savas otrās dzimšanas dienas, kas bija 23.martā, ar pārliecību teic, ka pēc visa piedzīvotā no špicēm un ārstiem vairs it nemaz nav bail. Viņš pat zina pastāstīt, ka parasti pēc mandeļu izņemšanas operācijas komplikācijas var būt līdz pat 14.dienai, kā tas gadījās ar viņu. Savukārt kādam citam puisim, kurš ar Kristiānu Rīgā gulēja vienā palātā, pēc operācijas asinsvadi plīsa jau trešajā dienā. “Viņu uzreiz arī izoperēja,” lietišķi noteic Kristiāns, kurš savos 12 gados jau izskatās pietiekami pieaudzis.

rūpē Latvijā, ir attieksme pret cilvēkiem. Mēs, laukos dzīvojošie, faktiski esam nolemti, ja, nedod Dievs, atgadās kas nopietns. Līdz Rīgai var arī nespēt... Es nezinu, kāpēc tagad, 21.gadsimtā, paļaujoties, ka visu var izdarīt Rīgā, jo tomēr dzīvojam 220 kilometru attālumā no galvaspilsētas. Palīdzībai būtu jābūt kaut kur tuvāk, jo nevar trīs stundās asiņojošu bērnu aizvest līdz Rīgai,” pārdomās dalās Kristiāna mamma Gunita. Viņa teic, - lai arī lielākās briesmas jau aiz muguras, vēl nekas nav galā, jo tagad ik nedēļu dēlam jānodod analīzes un jāseko līdz Kristiāna vispārējam veselības stāvoklim. Atveseļošanās vēl turpinās.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Zini un izmanto

Nedomā sliktāko, bet aizbrauc un pārbaudies

Līdz 22.maijam Rīgā modes un izklaides centrā “Rīga Plaza” otrajā stāvā būs atvērts krūšu pašpārbaudes punkts. Ikvienai Latvijas sievietei darbdienās ir iespēja saņemt informatīvus materiālus un shēmu, kā pareizi krūšu pašpārbaude veicama mājās. Savukārt nedēļas nogalēs var saņemt arī bezmaksas konsultācijas, ko sniedz Rīgas ārsti speciālisti.

Brauc no tāliem laukiem

Krūšu punkta darbinieki ziņo, ka aizvadītā nedēļas nogale bijusi ļoti aktīva - speciālista konsultāciju saņēmušas 105 sievietes. Deviņām sievietēm ieteikts veikt tālāku izmeklēšanu, jo krūtīs sataustītas izmaiņas, bet divām – iespējami ātrākā laikā doties uz mamogrāfijas izmeklējumu. Viena no viņām atzina, ka veikusi garu ceļu ar sabiedrisko transportu, lai saņemtu speciālista konsultāciju: “Man kādu laiku sārva viena krūts, un mājās pati sataustīju kaut kādu veidojumu. Nezinu, ko darīt tālāk un vai pašpārbaudi veicu pareizi, tāpēc atbraucu. Gribu zināt gan to, kā vispareizāk pašai pārbaudīt krūtis mājās, gan arī saņemt speciālista ieteikumu, kur vērsties tālāk ar savu problēmu, jo krūts nebeidz sāpēt.”

Krūšu pašpārbaudes punktā rosība valdīja visās nedēļas nogales dienās no pulksten 13 līdz 19, kad divi speciālisti vienlaikus konsultēja sievietes, kā veicama krūšu pašpārbaude, kāpēc tik svarīgi to darīt reizi mēnesī, kā arī, ja sieviete vēlējas, veica viņai krūšu pārbaudi uz vietas.

Veidojumu krūti jau mājās bija sataustījusi vēl kāda sieviete un, ieejot pašpārbaudes teltī pie speciālista, izplūda asarās. Taču pēc rūpīgas apskates aizdomas par kaut ko nelāgu neapstiprinājās, jo speciālists secināja, ka viņas krūtīs nav izmaiņu, par kurām vajadzētu uztraukties. Lai kļiedētu sievietes bažas, viņai ieteica doties pie ģimenes ārsta, lai saņemtu norīkojumu veikt ultrasonogrāfijas pārbaudi.

Krūšu pašpārbaudi pie speciālista vēlējas iemācīties arī vairākas jaunās māmiņas, kuras nesen beigušas barot bērniņu ar krūti. Pašpārbaudes punktu apmeklēja arī vairākas mamas ar savām

meitām – gan pusaudžu vecumā, gan pieaugušām, gan vēl pamatskolas vecumā. Viņas dzirdējušas onkoloģes Sarmītes Baltkājes vēsti, ka krūts vēzis tiek atklāts arvien jaunākām sievietēm, bet dažādi labdabīgi veidojumi – pat vidusskolas vecuma meitenēm.

Paraksties, lai dzīvotu

Nedēļas nogalēs Krūšu pašpārbaudes punktā ir iespēja parakstīties par Onkoloģisko pacientu organizāciju alianšes iniciatīvu “Lai vēzis būtu ārstējams!” portālā www.manabalss.lv. Krūts veselības informatīvā kampaņa “Pārbaudi krūtis, lai dzīvotu!” aktīvi aicina parakstīties par šo iniciatīvu, lai onkoloģijas pacientiem būtu pieejamas mūsdienīgas diagnostikas metodes un jaunākās ārstniecības iespējas.

Saskaroties ar diagnozi ‘vēzis’, cilvēkam nepieciešama tūlītēja un iespējami efektīvā ārstēšana, lai uzveiktu nereti ļoti agresīvo audzēju. Diemžēl valsts kompensē tikai daļu medikamentu, un nereti tie nav jaunākie un efektīvākie, kas pieejami vien par maksu. Vēža slimnieks ārstēšanās laikā visbiežāk nespēj strādāt, tāpēc ienākumi manāmi sarūk, bet medikamenti ir ļoti dārgi. Turklāt jaunākās pieejamās zāles vairākiem vēža veidiem, arī krūts audzēja ārstēšanai, nerada tik nopietnas blaknes kā līdz šim pieejamie medikamenti, un cilvēks arī ārstēšanās laikā varētu strādāt.

Lai palīdzētu onkoloģijas pacientiem saņemt efektīvu ārstēšanu un diagnostiku, nepieciešami 10 000 parakstu, kas ļaus iniciatīvu iesniegt Saeimā izskatīšanai. Jau parakstījušies aptuveni 8000 cilvēku. Paraksties par to, lai vēzis būtu ārstējams, lai kāds bērns nepaliktu bez mamas vai tēta, lai kāda ģimene nezaudētu mīļo omīti vai opi, lai mums visiem būtu pieejamas vēl labākas diagnostikas iespējas!

Kā atzina kāda sieviete, viņas mamma pirms vairākiem gadiem veiksmīgi izārstējusies no krūts audzēja, taču blaknes saņemto medikamentu dēļ bijušas briesmīgas. “Sekas ir joprojām,” atklāja sieviete, “jo mammai viena roka kļuvusi daļēji paralizēta – normāli nekustas. Arī ārstēšanās laikā, kas ilga astoņus mēnešus,

viņai bija ļoti grūti – visas tās kaulu laušanas, sāpes, sliktā duša... Ja mums būtu bijusi nauda, varētu pirkt zāles, kas nerada tādas blaknes, bet šie medikamenti maksā vairākus tūkstošus eiro mēnesī. Diemžēl mums nebija tādu līdzekļu.”

Šādas akcijas ir jāizmanto

Cik lietderīgas šādas akcijas un vai sievietēm vērts mērot ceļu uz Rīgu no attāliem laukiem, lūdzām izteikties Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidenti LĪGU KOZLOVSKU. Lūk, kāds ir viņas komentārs: “Diemžēl saslīstība ar krūts vēzi ir ļoti nopietna lieta, un Latvijā ieņem pirmo vietu. Tādēļ ļoti svarīgi, lai ikviena sieviete zinātu un mācētu pielietot krūšu pašizmeklēšanas paņēmienus. Metodes ir vienkāršas, taču tas jā dara pareizi, noteiktās mēneša dienās. Jāpievērš uzmanība, vai no krūtsgaliem neizdalās kāds šķidrums. Ja satausta vai pamana ko aizdomīgu, noteikti jādodas pie sava ģimenes ārsta vai arī ginekologa. Bez tam arī profilaktisko apskatu laikā, kas notiek reizi gadā, ārsts pārbauda sievietes krūtis.

Šāda veida akcijas noteikti ir atbalstāmas, un sievietēm ir jāizmanto to piedāvātās iespējas. Varbūt kādreiz tādas noorganizēs arī mūsupusē, lai nav jā mēro tik tāls ceļš uz Rīgu. Tas prasa organizatoriska rakstura darbu. Iespēja tikties ar vadošajiem Latvijas ginekologiem un noskaidrot sev svarīgus jautājumus ir ļoti laba lieta. Ja vien iespējams, sievietēm to vajag izmantot.”

L.Kozlovskas ģimenes ārsta praksē ik gadu vairākām sievietēm atklāj veidojumus krūtīs. Tādus biežāk atrod, tuvojoties menopauzes laikam. Taču daktere atklāj, ka šāda veida problēmas piemēklē arī pavisam jaunas meitenes un arī vidēja reproduktīvā vecuma sievietes. Daktere mierina, ka nevajag satraukties un jebkuru sataustīto bumbuļi krūti uzskatīt par visjaunāko saslimšanu. Tā nebūt nav. Vienkārši sievietes piemēklē hormonu līdzsvara traucējumi, tādēļ pirms mēnešreizēm krūtīs piebriest, kļūst graudainas, arī sāpīgas. 80% gadījumu sievietēm tā ir norma. Taču, lai pārliecinātos, ka nopietnu problēmu patiešām nav, labāk apmeklēt ārstu, pārbaudīties un izrunāt neskaidros jautājumus.

Re, kā!

Jācieš zobu sāpes vairākas dienas

Jau vairākkārt nācies uz klausīt iedzīvotāju sūdzības par zobārstiem. Par to, kā klājās pacientam ar sāpošu zobu, kurš nesaņēma palīdzību garajās Lieldienu brīvdienās, stāstījam mūsu laikraksta 5.aprīļa numurā. Sniedzām arī atbildi, kur un pie kā griezties, ja gadījies neatliekama vajadzība. Zobu sāpes patiešām ir ļoti nepatīkamas un briesmīgas.

Pirms neilga laika redakcijā atkal griezās Balvu iedzīvotājs, lai pastāstītu, ka arī vienas darbdienas laikā Balvos diemžēl nav bijusi iespēja saņemt zobārsta palīdzību viņa dēlam, 16-gadīgam pusaudzim. Savu pieredzi par pieredzēto 14.aprīlī Balvos atklāja balvenietis STANISLAVS GUMEŅUKS.

Naktī dēlam sākušās zoba sāpes,

uzpampis vaigs, dēls iedzēris antibiotikas. Dienā viņi devušies uz Balvu polikliniku pie dakteres Milaknes. Pēc pulksten 15 kabineta durvis bijušas aizslēgtas. Staņislavs zobārstei piezvanījis, vēlēdamies sarunāt dēla pieņemšanu uz nākamā dienu, bet ārstes atbilde bijusi, ka viņai jau tā ir daudz pierakstu un pieņemšana varētu notikt maijā. “Braucām prom. Devāmies pie zobārsta Bičko. Neredzējām šeit nevienu apmeklētāju. Dakteris pusdienoja. Jautāju, varbūt pēc pusdienošanas apskatīsiet bērnu ar sāpošu zobu? Viņa atbilde: “Man nav brīva laika, viss sarakstīts...,” stāstīja Gumeņuks.

Pēc visa redzētā un dzirdētā Staņislavs Gumeņuks retoriski jautā: “Kā labā zobārsti mūsu pilsētā strādā, ja reiz ir tāda attieksme pret pacientu ar sāpošu zobu, kurš viņus apmeklē darba dienā? Tā reizē ir attieksme arī

pret bērniem vai jauniešiem. Kur meklēt izeju? Kas vispār tagad notiek mūsu sabiedrībā...”

Sāpošā zoba problēma vienas dienas laikā tā arī neatrisinājās. Staņislavs pievakarē sazvanīja zobārsti Lauriju Suharževsku, kura apsolijsi pacientu pieņemt otrajā dienā “pa vidu pierakstiem”. Jāsecina, ka bija vajadzīgas divas dienas, līdz pacients ar sāpošu zobu atrisināja savu veselības problēmu.

Jāgaida, līdz varēs iespraukties rindā

Vai tiešām tā ir, ka zobārsti nevēlas palīdzēt pacientiem ar sāpošiem zobiem? Lūk, kā šādas situācijas komentē zobārste VIJA MILAKNE: “Nedzīvoju Balvos, tādēļ beidzamo pacientu pieņemu ap pulksten 15, jo pēc stundas atiet transportlīdzeklis uz mājām. Ja pēcpusdienā

pieņemšu vēl kādu cilvēku, tad palikšu kājām-gājējos. Taču rita pusē šādiem sāpošiem pacientiem netiek atteikts. Taču tad viņiem jāsež dzīvā rindā un jāgaida, jo man visu laiku ir pieraksti. Protams, ik pa laikam kādam rodas zobu sāpes. Pirmkārt, pie zobārsta jāiet un jālabo zobi jau tad, kad mutē vēl nekas nesāp. Otrkārt, ja tāda ķibeles notikusi, jānāk, pacietīgi jāsež un jāgaida. Parasti divu stundu laikā problēmu var novērst. Praksē šādi sāpošie pacienti man gadās diezgan bieži. Saprotiet, tie, kuri ir pierakstījušies pie zobārsta savlaikus, ir saplānojuši savu laiku, starp viņiem ir vecāki ar bērniem, ir strādājošie, ir atbraucēji no Alūksnes. Nevienu no viņiem nevar tā vienkārši izmest no rindas! Konkrētajā gadījumā par sāpošo zobu bija saruna pa telefonu, nevis puisis sēdēja rindā un gaidīja.

Piebildīšu, ka zobārsti ir ļoti noslogoti. Patiešām kafiju nedzeru, televizoru neskatos un atpūtas krēslā darba laikā arī nesēžu. Strādāju visas darba stundas.”

Vai spožajām reklāmām var ticēt?

“Mani ilgu laiku nomoka nesekmīga cīņa ar kāju nagu sēnīti. Tāpēc ļoti nopriecājos, izlasīju internetā reklāmu, ka šo kaiti mēneša laikā veiksmīgi uzveic konkrēts uztura bagātinātājs, ko piedāvā iegādāties ātri un uzreiz, vajag tikai palielu naudas summu. Tās ir amerikāņu zinātnieku izgudrotas kapsulas, kuru iedarbība izpaužas vairākos veidos. Tās iznīcina patogēno nagu sēnīti, atjauno ādu un novērš sēnīšu uzbrukumu turpmāk. Teikts, ka kapsulas satur niacīnu, un tam piemīt augsta efektivitāte cīņā ar dažādiem sēnīšu tipiēm. Izklaušas brīnišķīgi, tikai – vai tam var ticēt? Kas tā par universālu vielu niacīns?” tādu jautājumu redakcija saņēma no kādas Balvu pensionāres.

Kas ir niacīns un kā tas iedarbojas? Mediķi skaidro, ka niacīns ir PP jeb B3 vitamīns, nikotīnskābe, nikotinamīds, izgatavots no augiem. Šis organiskais savienojums ir ļoti stabils. Vitamīns

savienojas ar olbaltumvielām, atdzīvina tās un kopīgi ar tām rada simtus dažādu fermentu, kas cītīgi strādā, iededzinot triljonus krāšņu organisma šūnās. Tur pārvēršas enerģijā ogļhidrāti, taukvielas un olbaltumvielas.

Lūk, ko par šo reklāmu un ātro atbrīvošanos no nagu sēnītes saka nutricioloģe, veselības saglabāšanas un atjaunošanas speciāliste INĀRA KAĻIŅINA, kura nesen Balvos tikās ar sava kluba biedriem un runāja par veselības tēmu.

–Jāsaprot, ka sēnīte, kas redzama uz ādas vai nagiem, ir tikai daļēja izpausme. Lai no tās atbrīvotos pilnībā, vienlaikus ir jāiedarbojas gan iekšīgi, gan ārīgi, turklāt darot to kompleksī. Diemžēl dabā nav brīnumlīdzekļu vai brīnumkomponentu, kas uzveiktu sēnīti, lai kā mums tam gribētos ticēt. Ir jāsaprot vienkārši mehānismi, no kurienes un kādos apstākļos rodas veselības traucējumi un kas jā dara, lai mainītu šos apstākļus un

atbrīvotos no ienaidniekiem.

Ja runā par konkrēto komponentu niacīnu, jāatceras, ka organismā visam jābūt sabalansētam. Jebkādas atsevišķas vielas deficīts, tāpat kā arī kādas vielas pārpalikums var uz brīdi atvairīt kādu jaundabīgu procesu, taču tieši tāpat var ieslēgt citu, iespējams, vēl bīstamāku.

B grupas vitamīni ir ļoti svarīgi mūsu organismam. Nenoliedzami, tie ir jāuzņem, jo ar lielveikalu pārtiku vien nav iespējams nodrošināt pilnvērtīgu uzturu organisma šūnām. Taču atcerieties arī to, ka nevajag pārspīlēt ar vitamīniem, jo tas nav droši.

Ticēt vai nē reklāmām, jāizlemj katram pašam. Runājot par nagu sēnīti, atbilde varētu būt vienkārša: noskaidrojiet, vai kāds mēneša laikā, lietojot niacīnu, ir pilnībā izārstējies no nagu sēnītes, var to apliecināt ar analizēm un būt drošs, ka viņa organismā viss ir kārtībā? Tā būs atbilde uz šo jautājumu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Pētījumi saņem augstu vērtējumu

18.aprīlī deviņi Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēni devās prezentēt savus darbus skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konferencē Draudzīgā aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijā, kur viņu darbus augstu novērtēja. Divas 11.klases skolnieces Sandra Jugane ar darbu "Dižkoki Viļakas apkārtnē" un Dagnija Kokoreviča ar darbu "Izsūtījuma gadi Martiņenko un Ločmeļu-Spridzānu ģimeņu atmiņās" saņēma 1.pakāpes diplomus; 11.klases skolnieču Raineldas Zondakas pētījums "Viļakas novada Susāju pagasta viensētu stāsti", Elinas Zaķes darbs "Mototrases "Baltais briedis" vēsture un loma sabiedrībā", kā arī Karīnas Duļbinskas darbs "Laikapstākļu pētījumi un to rezultātu analīze aprīļa mēnesī 1998.-2015.g. Medņevas pagasta Semenovas ciemā" saņēma 2.pakāpes diplomus. 11.klases audzēknes Lauras Orlovskas pētījums "Scandinavian and french borrowings in the English language" izpelnījās 3.pakāpes vērtējumu. Jāpiebilst, ka tas Viļakas Valsts ģimnāzijas vēsturē bija pirmais darbs, kas uzrakstīts angļu valodā. 3.pakāpes diplomu saņēma arī 11.klases skolnieks Dāvis Šaicāns ar pētījumu "Longborda kultūras vēsture un attīstība Latvijā". Savukārt atzinības mājās pārveda Amanda Orlovskā, kura prezentēja darbu "Saslimstība ar ļaundabīgiem audzējiem" un Linda Zaremba par pētījumu "Kreiji labroču pasaulē".

Skolēni cietojas jauniešu centrā

11.aprīļa rīt Balvu Bērnu un jauniešu centrā (BBJC) sākās ar skaļām čalām, jo, sākoties Karjeras nedēļai, BBJC cietojās Balvu pamatskolas 4.klašu skolēni. Daži no ciemiņiem jau bija pazīstami ar BBJC ikdienu, jo darbojas interešu pulciņos vai apmeklē brīvā laika aktivitātes. Pārējie skolēni labprāt apskatīja centra telpas un uzzināja, kas tajā notiek. Topošo līderu aktivitāšu telpā bērni noklausījās prezentāciju par centra darbību un iespējām, ko tas piedāvā, kā arī par dažāda vecuma auditorijai paredzētām aktivitātēm un pasākumiem. BBJC metodiķe Dita Nīpere atklāja daudzus noslēpumus par šī nama darbu, bet Gunita Prokofjeva "Grieķu zālē" (vienā no radošo darbu telpām) piedāvāja saviem spēkiem izgatavot radošu suvenīru – uzmeistarot sava vārda pirmo burtu no kartona un tekstila materiāliem, kā arī izdekorēt to. Lai gan sākotnēji darbs šķita viegls, vēlāk izrādījās, ka daudziem iesāktais būs jāpabeidz mājās vai skolā, rokdarbu stundā. Savukārt vairāki skolēni savus darinājumus nolēma atstāt jauniešu centrā, lai citi tos varētu apskatīt mini izstādē.

Mācīties šūt nekad nav par agru

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas telpās joprojām reizi nedēļā notiek šūšanas apmācības interesentiem ar firmas "Bernina" šujmašīnām aprīkotā darbavietā, bet skolotājas Skaidrīte Veina, Aiga Jansone un Anita Matule veido nodarbībās izgatavoto darbu fotoalbumu.

S.Veina atklāj, ka pirmsskolas vecuma bērniem ļoti aizraujošas šķiet nodarbības, kurās var gūt ātru rezultātu: "Sašujam somiņu vai maciņu no filca, izmantojot dekoratīvās šuves un košus diegus. Bērniem patīk izziņāt šujmašīnas uzbūves noslēpumus un darbības principus. Nodarbībās piedalās arī bērnu mamas. Darbojoties kopā, viņas atjauno savas prasmes un iemācās sašūt vienkāršus darbus. Līdz šim nodarbībās darbojušies apmēram 30 interesenti – gan bērni, gan vecāki."

Skolotāja A.Jansone semestra sākumā viesojās Balvu pamatskolā, lai iepazīstinātu bērnus ar "Bernina" šujmašīnām un parādītu, cik viegli ar tām strādāt. "68 ceturto - sesto klašu meitenes izrādīja lielu interesi un vairākas no viņām turpina apmeklēt nodarbības mūsu skolā. Līdz šim laikam bērni izgatavojuši apsveikumus – grāmatīņas ar auduma vāciņiem, dāvanu maisiņus, adatu spilventiņus, kosmētikas maciņus un dekoratīvos spilvenus, izmantojot dažāda veida dekoratīvās šuves un izšujot savus vārdus uz izgatavotajiem darbiem ar "Bernina" programmējamo izšūšanas šujmašīnu."

Savukārt A.Matules vadībā šūšanu mācās Stacijas pamatskolas 8. un 9.klašu meitenes. "Viņas jau prot noņemt ķermeņa mērus, strādāt ar žurnāla "Burda" piegrieztņiem, veidot detaļu izklājumus, piegriezt un šūt vienkāršu apģērbu, izmantojot gan projektā iegādātos materiālus, gan "Burdas Salona" dāvinātos audumus. Sākām ar adatu spilventiņa un tauriņa šūšanu, vēlāk darinājam dažādu piegrieztumu svārkus un pašlaik meitenes izgatavo piegrieztas kleitām," par paveiktajiem un iecerētajiem darbiem pastāstīja skolotāja.

Pieredze

Ar vēlmi attīstīt tehnisko jaunradi

15.aprīlī Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska kopā ar Balvu Bērnu un jauniešu centra direktori Olītu Losevu un interešu izglītības metodiķēm Gunitu Prokofjevu un Ditu Nīperi devās uz Lielvārdi, lai pārņemtu izziņas un eksperimentu centra "Lielvārdi" pieredzi.

G.Prokofjeva atklāj, ka, gatavojoties Balvu Bērnu un jauniešu centra rekonstrukcijai, kas sāksies tuvākajā laikā, radās doma apmeklēt izziņas un eksperimentu centru "Lielvārdi". "Pēc renovācijas mums būs skaistas telpas, arī aprīkojums, tādēļ vēlamies vairāk attīstīt tehniskās jaunrades virzienu, kas palīdzēs bērniem attīstīt tehnisku domāšanu. Mūsu centrā jau šobrīd darbojas tehniskās jaunrades klubiņš, ko aizsāka Edgars Dārziņš, bet tagad vada Jānis Ikstens. Pērn ar projekta līdzekļu palīdzību iegādājāmies aprīkojumu šī pulciņa vajadzībām, tomēr gribam šo virzienu attīstīt vēl vairāk," iemelsu, kādēļ devās uz Lielvārdi, skaidro G.Prokofjeva.

Izziņas un eksperimentu centrs "Lielvārdi" darbojas izdevniecības "Lielvārde" paspārnē un ir viens no pieciem zinātnes un eksperimentu centriem Latvijā. Ne tikai Lielvārdes, bet arī citu novadu bērni un jaunieši tajā labprāt iegriežas, jo centra vadītājs Jānis Lūsis ne tikai izrāda un izstāsta par centra darbību, bet kopā ar skolēniem veic zinātniskus eksperimentus, piedāvājot uztvert fiziku kā piedzīvojumu.

"Uzzinājām, ka darba gaitā centra vadītājs ir sapratis, ka eksponātu apskate un izmēģinājumi nav īsti tas, kas aizrautu bērnus un jauniešus. Svarīgāka ir patstāvīga darbošanās un paša spēkiem veikts eksperiments. Tā ir vērtīga pieredze, kas rosina jauniešu interesi par eksaktajām un inženierzinātnēm," stāsta G.Prokofjeva.

Balvu Bērnu un jauniešu centra metodiķes iepazīs ar centra "Lielvārdi" darbu un aprīkojumu. "Interesanti bija apskatīt trīs speciālos čemodāniņus "Ūdens", "Elektrība", "Skaņa". Katrs no tiem satur aprīkojumu vidēji 18 eksperimentu veikšanai un to var izmantot aptuveni 30 skolēni. Izpētījam arī "Lego" robotikas komplektus, kas atšķiras no parastajiem "Lego" komplektiem, jo ar tiem var izgatavot mazus robotus. Savukārt bērniem, kuri jau apguvuši šīs spēles, centrā ir iespēja nodarboties

Iekāpj "Studenta korpēs"

Šopavasār Latvijas Universitāte aicināja skolēnus iekāpt "Studenta korpēs", dodot iespēju vienu dienu piedalīties šīs augstskolas studiju procesā. Izdevību saprast, kā mācās un dzīvo studenti, izmantoja arī Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidents, 11.klases skolnieks ELVIS GARAIS.

Akcija "Studenta korpēs" bija iespēja piedalīties lekcijās, semināros, laboratorijās un praktiskajos darbos, kā arī iepazīties ar universitātes studiju programmām, to saturu un studiju procesu, kas skolēniem palīdzētu pieņemt motivētu lēmumu tālākās izglītības izvēlē. Lai vēlāk veiksmīgi adaptētos studiju vidē, pasākuma gaitā skolēniem bija iespēja iepazīties ar studēšanas procesam nepieciešamajām prasmēm un iemaņām, pasniedzējiem, fakultātes bibliotēku un citām mācību telpām. Piedalīšanās šajā pasākumā nozīmēja iepazīšanos arī ar citiem studentu dzīves būtiskiem aspektiem, piemēram, dzīvošanu dienesta viesnīcās, darbību pašpārvaldēs un pašdarbības kolektīvos, kā arī citām aktivitātēm, par kurām studenti varēja pastāstīt no sava skatupunkta.

3.aprīlī Elvis Garais devās uz Latvijas Universitāti, lai sekotu līdzi vienai no augstskolas Ekonomikas fakultātes 2.kursa studentēm Aelītai Garajai viņas ikdienas gaitās. Augstskola Elvi pārsteidza ar tās atjaunoto izskatu, renovētajām trepēm un lielajiem kabinetiņiem. "Interesanti, ka katrā stāvā atrodas atpūtas telpas ar divāniem, galdiņiem un televizoru," iespaidos dalās skolēns piebilstot, ka viņu šokēja augstās studentu kafējnīcas preču cenas.

Elvis apmeklēja arī Ekonomikas fakultātes studentu lekcijas. "Viena lekcija bija par grāmatvedības teoriju, otra - par ekonomikas statistiku. Tas bija diezgan interesanti," atklāj jauniešs. Savukārt, apmeklējot studentu kopmītnes, Elvis secināja, ka tās ir omulīgas, bet tajās dzīvojošie jaunieši - pretimnākoši un jautri.

Foto - no personīgā arhīva

Noderētu arī mums. Balvu bērni priecātos arī par dažādiem eksperimentiem paredzētajiem komplektiem, kas ietilpināti speciālos čemodāniņos un domāti, lai tos vienlaikus varētu izmantot 30 bērni.

ar programmēšanu," par "Lielvārdi" redzēto stāsta G.Prokofjeva.

Viesi no Balviem uzzināja, ka centra vadītājs pats darbojas kopā ar tehniskās jaunrades pulciņa un "Lego" robotikas pulciņa jauniešiem. Par pulciņu apmeklēšanu ir jāmaksā, bet skolēni, kuri mācās Lielvārdes izglītības iestādēs, maksā mazāk nekā pārējie. Pulciņi ir ļoti populāri un ļoti apmeklēti, turklāt tajos darbojas abu dzimumu jaunieši, jo modeļu konstruēšana aizrauj visus.

"Šī bija interesanta pieredze, kurā gūvām daudzas idejas. Tagad tās gaida savu realizāciju, jo šī ir viena no jomām, kas mums vēl jāpildinveido. Šobrīd Balvu Bērnu un jauniešu centrā jau darbojas Tehniskās jaunrades klubiņš skolotāja Jāņa Ikstena vadībā, un ikviens interesents ir aicināts klubiņam pievienoties jebkurā laikā," aicina G.Prokofjeva.

Foto - no personīgā arhīva

Botāniskajā dārzā. Elvis apgalvo, ka redzētais viņu ne tikai nav nobiedējis, bet pat vairojis vēlmi nākotnē mācīties Latvijas Universitātē. Arī nākamgad viņš vēlreiz mēģinās iekāpt studenta korpēs, šoreiz sekojot Bioloģijas fakultātes studenta gaitām.

Elvis apmeklēja arī Latvijas Universitātes botānisko dārzu, kas viņu pārsteidza ar savu krāšņumu un augu bagāto daudzveidību. Kopumā Elvis secina: "Studenta dzīve ir sūra, bet nekad nav garlaicīga, tai ir savas saules un ēnas puses."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Saruna

Laiks uzkrāsot lūpas arī pilsētai

Drīz būs pagājušas simts dienas, kopš Balviem ir savs pilsētas mērs - SANDIS MEIERS. Ar šī gada 1.februāri viņš ir apstiprināts jaunā amatā - Balvu novada pašvaldības Saimnieciskās nodaļas vadītājs - pilsētas pārvaldnieks. "Kā katrā pagastā ir pārvaldnieks, tā tagad arī pilsētā, par ko iestājās daļa iedzīvotāju. Arī personīgi esmu kāpis pa karjeras kāpnēm - no būvinspektora kļuvis par pārvaldnieku," secina amatpersona.

Kā raksturotu šo laika posmu jaunajā amatā?

-Šis ir jaunas informācijas un jaunu zināšanu apguves laiks manā dzīvē. Īsumā varētu teikt, - pusi no darba laika aizņem piedalīšanās dažādās ar darbu saistītās darba grupās un sanāksmēs, bet otru pusi - saimniecisko jautājumu kārtošana. Novada pašvaldībā un pilsētā to nav mazums, jo esmu gan saimnieciskās nodaļas vadītājs, gan pilsētas pārvaldnieks. Mācos jaunas lietas! Aizvadītajā nedēļā kopā ar aktīvākajām māju pārvaldniecēm Aiju Mežali un Rudīti Ziemeli piedalījies reģionālajā daudzdzīvokļu māju siltināšanas seminārā Gulbenē, bet pirms tam kopā ar Aiju Mežali bijām pieredzes apmaiņā par māju siltināšanu Alūksnē. Tuvojas novada svētki, kas gan šķiet vēl tālu - augustā, bet esmu darba grupā, kas nodarbojas ar šiem jautājumiem, - esam sākuši par tiem domāt un gatavoties. Iestāžu vadītāji izteikuši savus priekšlikumus un idejas par pasākuma norisi. Atbildīgais par to absorbēšanu ir Balvu Kultūras un atpūtas centrs, bet mums visiem kopā un visvairāk jau man kā pilsētas pārvaldniekam jā rūpējas par pilsētas tēlu, tās noformējuma elementiem. Lai, iebraucot pilsētā, cieši, kā arī paši balvieši jūt, - Balvos ir svētki!

Lēnām, bet nāk pavasarī. Arī pēc ziemas pilsēta izskatās mazliet noplukusi, pelēka. Ko plānots darīt, lai tā kļūtu košāka, pamanāmāka?

-Kā vienmēr, notiek pilsētas sakopšanas darbi. To aicināti darīt arī privātmāju īpašnieki, iestāžu un uzņēmumu kolektīvi. Tīrība un kārtība - pirmajā vietā! Pilsētas ielās plānojam atjaunot gājēju pārēju un tā saukto *kabatiņu* krāsojumu, kas zaudējis *svaigumu*, kļuvis grūti saredzams. Mēs pārzinām savu pilsētu, bet iebraucējiem orientēties ir sarežģītāk. Kurš to darīs, pagaidām vēl pateikt nevaru, bet bedrītes pašvaldībai piederošajās asfaltētajās ielās šovasar aizlāpis uzņēmums no Jēkabpils, grants ielas greideres uzņēmums SIA "Liepas Z", gan pašvaldības, gan magistrālajās ielās caurtekas mainīs un grāvjus tīrīs valsts akciju sabiedrības "Latvijas Autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļa. Viņi arī rūpējas par magistrālo ielu uzturēšanu. Ielas slauka un slaucīs pašvaldības aģentūra "SAN-TEX".

Kā katru gadu, pilsētā notiks apzaļumošana, kas ir apjomīgs darbs. Lielas izmaiņas pilsētas ziedu un zaļumu rotā gan nav plānotas, bet pārmaiņas, iespējams, skars tautā tā sauktā Staņislava pieminekļa apkārtni. Notiek soliņu nomaiņa pilsētas parkā. Vēl padomju laikā liktie cementa pamati un dēļi bija savu laiku nokalpojuši, tādēļ tos nomaina, liekot impregnētos dēļus, kas ir izskatīgāki un kalpos ilgāk.

Tāpat ir sāta Balvu Bērnu un jauniešu centra renovācija, pēc kuras ēka izskatīsies daudz košāka. Nobeigumam tuvojas arī ēkas Partizānu ielā 14 vai topošā Valsts vienotā klientu apkalpošanas centra ēkas remonts. Līdz ar to pilsētas centrā būs par vienu sakoptu vietu vairāk, jo arī šī ēka jau bija mazliet noplukusi.

Kādus reālus pilsētvides uzlabojumus vēl šogad varētu sagaidīt pilsētas iedzīvotāji?

-Vēl noteikti esam apņēmušies salabot iebraucamo ceļu pie Balvu pamatskolas, kas ir vienās bedrēs, kā arī izbūvēt ietves pagarinājumu pie Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pīlādītis". Braucot pa Bērnpils ielu un nogriežoties uz Balvu mežniecību, tālāk līdz savienojumam ar Partizānu ielu nevar nokļūt, jo tur izgāzti dažādi padomju laika celtniecības materiāli. Tos novācot, ielu pagarināsim, un autobraucēji varēs šo kvartālu apbraukt, neapgrīzoties riņķī. Ir liels kalns drupinātā asfalta, ko izmantosim, remontējot māju iekšpagalmus. Jau tuvākajā laikā aizbērsim bedres Balvu Centrālās bibliotēkas pagalmā. Izveidosim automašīnu stāvlaukumu Dzirnava ielā, ezermalā, lai atpūtas mīļotāji tur varētu novietot kempus un citus savus transporta līdzekļus. Laukums būs apgaismots.

Spriežot pēc iepriekšējām publikācijām

"Vadugunī", vīziju par pilsētvides uzlabošanu, šķiet, ir vēl vairāk. Miniet kādu no tām!

-Latvijas - Lietuvas pārrobežu projektā plānojam promeņādes izveidošanu gar ezeru, kas skars arī parka teritoriju. Šajā projektā izstrādā dokumentāciju. Tāpat gribam izveidot *nopietnāku* slidotavu, iekārtot BMX trasi. Saņemot finansējumu LEADER projektos, ja tas izdosies, ir doma par lielāka bērnu rotaļu laukuma izbūvi ar cieta segumu. Plānojam Jaunatnes parka labiekārtošanu, izveidojot celiņus, rotaļu laukumu. Nedrīkstam aizmirst arī par ielām! Tās iedzīvotājiem ir vajadzīgas! Ļoti nolietojušās ir Ceļinieku un Lauku ielas. Pašlaik ielu stāvokli izvērtējam, bet nevaru apgalvot, ka ielu remonts sāksies šogad. Iespējams, to nāksies atlikt uz nākamā gadu.

Ar kādām sūdzībām, priekšlikumiem vai idejām pie Jums kā pilsētas pārvaldnieka ir griezušies pilsētas iedzīvotāji?

-Sūdzības ar lielu bāršanos par kaut ko nemaz nav bijušas, bet emocionālas vēstules cilvēki raksta. No kādas privātmājas iedzīvotājiem saņēmu sūdzību, ka viņu pasts ir iemests kaimiņu mājas pastkastītē. Nācās šo jautājumu skaidrot, kaut arī tas nav pilsētas pašvaldības kompetencē.

Balveniete Inese Stankeviča ir nākusi ar priekšlikumu par kaķu māju izveidošanu pilsētā, ko parakstījuši arī vairāki citi iedzīvotāji, kuri rūpējas par dzīvniekiem. Viņa nāca pie manis vairākas reizes. Pašvaldība iedzīvotāju priekšlikumam ir piekritusi. Mēs nopirksim būvmateriālu māju izbūvei, bet bijusi Amatniecības vidusskola vai tagadējā Balvu Profesionālā un vispārīgizglītojošā vidusskola šīs mājas izgatavos. Amatu mācības skolotājs Viktors Šjuncēvs ir, tā sakot, pilnvarots sameklēt skices vai tās uzskicēt pats, kādas šīs mājas varētu izskatīties, lai visas nebūtu gluži vienādas. Mēs šīs skices apskatīsim, un darbs varēs sākties. Ir paredzēts izgatavot četras kaķu mājas un izvietot tās Teātra 4 ielas masīvā un citviet. Kaķu mīļotāji, tostarp arī Inese Stankeviča, ir parakstījušies, ka apņemas par dzīvniekiem rūpēties. Kaķu mājas ir izveidotas arī citās pilsētās.

Teātra 4 mājas iedzīvotāji griežās pašvaldībā ar lūgumu atļaut viņiem par saviem līdzekļiem izbūvēt laukumu, kur varētu novietot sadzīves atkritumu savākšanas konteinerus. Līdz šim viņi sadzīves atkritumus nesa uz konteineriem, kas atrodas pāri ielai. Mēs viņiem to atļāvam.

Nesen saņēmām iesniegumu, vai pašvaldība nevarētu vairāk parūpēties par mazdārziņu iebraucamajiem celiņiem, kas ir pašvaldības kompetence. Iesniegums saņemts nesen. Spriedīsim, kā varam cilvēkiem palīdzēt. Vēl iedzīvotāji ir griezušies pie manis par apgaismojuma un citiem saimnieciskās dabas jautājumiem.

Atgriežoties pie mājdzīvniekiem, jāteic, ka pilsētā vēl gadās redzēt metam likumus pa klaiņojošam sunim un kaķim. It sevišķi tagad, pavasarī, kad arī dzīvniekos mostas dabas hormoni...

-Mums ir noslēgts līgums ar dzīvnieku patversmi "Mežvairogi", kur nogādāt klaiņojošus dzīvniekus. Ja pašvaldības policija konstatē šo faktu, atbrauc dzīvnieku patversmes darbinieki, savāc dzīvnieku, aizved un sterilizē, lai vairošanās process nebūtu bezgalīgs. Citās pilsētās jau to dara.

Gadās, ka pilsētas iedzīvotāji izsaka neapmierinātību ar pašvaldības darbu, bet vai pašvaldība ir bieži neapmierināta ar iedzīvotāju darbībām, vai gluži otrādi - bezdarbību?

-Biežāk saskaramies ar graustu problēmu, kad cilvēkiem pieder īpašumi, bet viņi nespēj par tiem pienācīgi parūpēties - nojaukt tos vai renovēt. Nesakopj teritoriju. Kā piemēru tam varu minēt nepabeigto piecstāvu dzīvokļu māju ezermalā. Īpašnieks to iegādājās *treknajos* gados, uzsāka atjaunošanu, uzlika jumtu, bet tālāk tā arī netika. Tagad viņš ēku piedāvā iegādāties pašvaldībai, taču pašvaldībai līdzekļu ir tik, cik ir. Pašvaldība jau ir iegādājusies zemi bijušā gaļas kombināta teritorijā, kur to iespējams iznomāt un attīstīt uzņēmējdarbību. Par graustu nojaukšanu vai sakopšanu cīnāmies kopā ar pašvaldības policiju. Taču tas ir garš process, jo īpašnieks vispirms ir jābrīdina.

Starp citu, kāda ir sadarbība ar pašvaldības policiju, ap un par kuru, it īpaši pēdējā laikā, bijis daudz diskusiju?

-Lai gan varu runāt tikai par laiku, kopš esmu pārvaldnieka amatā, tomēr, manā skatījumā, ļoti laba! Super! Pilsēta ir sadalīta vairākos sektors, par kuriem atbild

Foto - A.Kirsanovs

Pie pilsētas kartes. Tagad viena no Sanda Meiera prioritātēm ir Balvu pilsētas vizuālais koptēls gan ar tās skaistajām, gan ēnas pusēm, par kuru izskaušanu viņam jā rūpējas. Jautāts, kura vieta pašam Balvos šķiet jaukāka, Sandis teic, ka dzīvo Kubulos, kur lielākoties pāriet gan darbdienu rīti un vakari, gan brīvdienas: "Ja es dzīvotu Balvos, noteikti tāda vieta man būtu kāds no parkiem vai tamlīdzīgi. Balvos visvairāk esmu saistīts ar Balvu luterāņu baznīcu, jo esmu viens no luterāņu draudzes pērminderiem. Luterāņu draudzes nama celtniecība un apkārtnes labiekārtošana ir pabeigta. Atlicis tikai šo to pilnveidot. Tagad dienas kārtībā ir luterāņu baznīcas jumta ar torni un krustu nomaiņa. Arī baznīca ir daļa no pilsētas."

kāds no pašvaldības policijas darbiniekiem. Visi darbinieki atbild par visu pilsētas teritoriju, bet katrs atsevišķi - vēl par savu sektoru. Par problēmu vai kādu pārkāpumu atliek tikai paziņot pašvaldības policijai, atbilde vienmēr ir: tiks izdarīts! Nesen saņēmām sūdzību no Verpuļevas, ka ir piegrūzots celiņš mazdārziņos. Tā it kā nav pilsētas teritorija, bet paziņojām par to pašvaldības policijai, un policija vainīgo atrada, viņš celiņu sakopa.

Pēc ziemas iedzīvotāji dodas arī uzkopt piederīgo kapu kopīgas. Tāpat cilvēki dodas mūžībā un tiek apglabāti vienos vai oteros pilsētas kapos. Nelaiķu apbedīšanai vietas paliek aizvien mazāk. Vai padomā ir kāds risinājums?

-Esmu izstaigājis Balvu pilsētas Rozu kapus. Vietas mirušo apbedīšanai patiešām paliek mazāk un mazāk. Iedzīvotāji pagaidām nav griezušies pie manis ar šo problēmu, bet nākotnē tā būs jārisina. Par atkritumu savākšanu pie kapsētām rūpējas pašvaldības aģentūra "SAN-TEX".

Apcieņojot citas pilsētas, redzam, ka tās kļūst košākas un eiropeiskākas, pateicoties gan iestāžu, gan daudzdzīvokļu māju siltināšanai. Kad pirmo nosiltināto dzīvojamo māju varam gaidīt Balvos?

-Kā jau minēju, nesen apmeklēju reģionālo semināru par māju siltināšanu Gulbenē. Ar māju pārvaldnieci Aiju Mežali bijām Alūksnē. Pašvaldībā par to daudz runāts, kā arī māju pārvaldnieki un iedzīvotāji uz to mudināti. Taču pie mums, atšķirībā no Alūksnes, maksā mazāku māju apsaimniekošanas naudu, tāpēc uzkrājumi ir mazāki. Lai siltinātu mājas, atšķirībā no Alūksnes, kur māju apsaimniekotājs ir SIA, kas var pretendēt uz kredītiem, pie mums ir jāveido māju apsaimniekošanas biedrības. Taču uz to virzāmies, un ceru, ka nonāksim pie rezultāta.

Balvos, it sevišķi pilsētā, ir daudz pašvaldības dzīvokļu. Kāda situācija šajā jomā?

-Pašvaldībai ir daudz darba šajā jomā, jo iedzīvotāji nāk gan pagarināt ires līgumus, gan vēlas izīrēt dzīvokļus, gan griežas pašvaldībā ar dažādiem citiem jautājumiem. Mēs arī remontējam savus dzīvokļus. Prioritāri pašvaldībai ar dzīvokļiem ir jānodrošina maznodrošinātie. Gadās arī cita veida situācijas. Piemēram, sievietē ar bērniem nevar nomaksāt komunālos pakalpojumus, viņu iesūdz tiesā, un tiesu izpildītājs atņem dzīvokli. Mums viņai jāpiedāvā cits dzīvoklis. Vai arī, ja cilvēks iznācis no cietuma, viņš ir deklarējies šeit, arī viņam nepieciešams ierādīt mitekli dzīvošanai. Protams, pašvaldības dzīvokļos nedzīvo tikai cietumnieki un trūcīgie. Tos var saņemt jebkurš cits, ja ir iestājies pilsētas dzīvokļu rindā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Īsumā

Aizvada jauno vokālistu konkursu "Skaņais bolss"

6.aprīlī Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolā notika jauno vokālistu konkurss "Skaņais bolss", kurā piedalījās arī Balvu Mūzikas skolas audzēkņi. A grupā (7-9 gadi) 3.vietu izcīnīja divi Balvu Mūzikas skolas audzēkņi - Markuss Mednis un Estere Vigule. Pedagoģe - kora klases vadītāja Linda Vītola, koncertmeistars Ģirts Ripa.

legūst otro vietu

16.aprīlī Līvānos notika desmitais Jēkaba Graubiņa jauno pianistu konkurss, kurā veiksmīgi uzstājās skolotājas Lijas Ivanovas 6.klases audzēkne Ance Salmane, izcīnot II vietu, kas bija labākais rezultāts viņas grupā.

"Pipariņš" pabija Valmierā

22. un 23.aprīlī Balvu Valsts ģimnāzijas teātris "Pipariņš" piedalījās 9. Latvijas bērnu un jauniešu festivālā "... un es iešu, un iešu!", kas notika Valmieras Viestura vidusskolā. Pasākumā piedalījās 450 jauno aktieru no dažādām Latvijas skolām. "Varējām vērot 33 interesantas izrādes. Tās vērtēja profesionāla žūrija. "Pipariņš" festivālā rādīja pārdomu lugu pēc A.Birbeles lugas "Būda mežā" motīviem. Luga ir par mums pašiem - 9.klases jauniešiem, kuri pārgājiena laikā apmaldās mežā. Jā, cilvēks, virtuālā vide, attiecības starp jauniešiem pašiem, attiecības starp jauniešiem un vecākiem... Kā tas ir? Kad, būdā ieslodzīts, jaunietis atklāj savas slēptākās bailes un kaislības... Tā nav nejausība, ka jaunieši apmaldījās mežā? Kurš vainīgs? Varbūt patiešām mēs esam pārāk *aizspēlējušies* internetā? Tādas un vēl citas problēmas "Pipariņa" aktieri izdzīvoja savā lugā," stāsta teātra pulciņa vadītāja, skolotāja Aija Dvinska. Izrādes darbība risinās trijās vidēs - mežā, mājās un virtuālajā vidē. Žūrijas komisija ļoti augstu novērtēja aktieru sniegumu, jo "viņi netēloja, viņi dzīvoja lugā". Virtuālo vidi - filmēšanu, montēšanu, skaņu ierakstus - veidoja skolotāja Lūcija Bukša. "Tieši par filmēto materiālu sajūsmā bija žūrijas pārstāve, Valmieras teātra aktrise Ilze Pukinska. Viņa novērtēja arī to aktieru tēlojumu, kuri darbojās video fragmentos. Esmu pateicīga "Pipariņa" *vecajiem kadriem* - Edgaram Pušpuram, Gatim Irbītim, Kristapam Magonem, Ralfam Frolovam, arī Rainai Ločmelei, Dārijai Semjonovai un Rainai Pavlovai. Pricējāmie, ka "Pipariņa" kolektīvā veiksmīgi iekļāvies arī 8.b klases skolnieks Harijs Ločmelis. Viņš lieliski tiek galā gan ar savu lomu, gan apskaņošanas problēmām. Balvos atgriezāmie daudz bagātāki - ar gūto pieredzi, jauniem draugiem un pozitīvām emocijām," pastāstīja A.Dvinska.

Gūst panākumus fināla konkursos

Foto - no personīgā arhīva

Rīgas Tehniskajā universitātē 23.aprīlī notika konkursa "Pulkā eimu, pulkā teku" noslēguma fināls. Muzikantu konkursā "Klāberjakte 2016" rezultāti: Baltinavas MMS kapelai - 2.pakāpes diploms, Upītes tautas nama bērnu un jauniešu kapelai - 2.pakāpes diploms, Viļakas Mūzikas un mākslas skolas kapelai - 1.pakāpes diploms, Zānu kapelai - 1.pakāpes diploms. Dziedātāju konkursa "Dziesmu dziedu, kāda bija 2016" rezultāti: duetam Katei un Domenikam Slišanīem (Upītes pamatskola) - 3.pakāpes diploms "Lielie dziedātāji", Domenikam Slišanam (Upītes pamatskola) - 2.pakāpes diploms "Dižlielais dziedātājs", Sonorai Loginai (Baltinavas MMS) - 1.pakāpes diploms "Dižā dziedātāja". Dejojāņu konkursa "Vedam danci 2016" rezultāti: Upītes pamatskolas bērnu folkloras kopas dejojājiem - 2.pakāpes diploms "Sudraba dejojāji", Rekavas vidusskolas bērniem, dejojājiem - 2.pakāpes diploms "Sudraba dejojāji", Upītes pamatskolas dejojāņu pārim Domenikam un Katei Slišanīem - 1.pakāpes diploms "Zelta dejojāji".

Mākslas dienas

Aicina izkrāsot lielformāta gleznu

Pavasari kā ik gadu mūsu ikdienā ienāk Mākslas dienas, kurām gatavošanas mākslas skolu skolotāji un audzēkņi, ļaujot mākslas pasaulē ielūkoties ikvienam.

Balvu Mākslas skolas skolotājiem un audzēkņiem šis laiks ir īpaši darbīgs. Jau aizvadītajā nedēļā skolā notika meistarklases, kuru laikā no skolai dāvinātajiem materiāliem tapa lupatu deķi, kas noderēs plenēru laikā vai āra stundās, jo paliks skolā. Toties apgleznotās krūzītes audzēkņi varēs paņemt uz mājām. Vēl meistardarbnīcās plānots liet ziepes, veidot hennas zīmējumus un veikt daudzas citas aktivitātes. Balvu novada pašvaldības 2.stāvā skatāma izstāde "Muzikālā glezniecība", kurā redzamas Ilgvara Zalāna vadītajās meistarklasēs tapušās audzēkņu krāsu ekspresijas. Mākslas skolas zālē var apmeklēt Gulbenes mākslas skolas audzēkņu radošo mācību darbu izstādi, kas būs skatāma līdz 29.aprīlim. Balvu Centrālās bibliotēkas izstāžu zālē līdz 21.aprīlim varēja vērot 1.klases skolēnu darbus "Latvijas daba", bet līdz 18.maijam apskatāmi 3.klases skolēnu darbi par putnu tēmu - "30 putni". Taču Balvu pilsētas iedzīvotāji un viesi var kļūt ne tikai par pasīviem mākslas dienu dalībniekiem, bet arī paši iejusties mākslinieku lomā, jo tirdzniecības centra "Planēta" otrajā stāvā Balvu

Foto - Z.Logina

Rāda piemēru. Pirmos krāsu triepienus tušas zīmējumā ievēl mākslas skolas pasniedzēji un tirdzniecības centra "Planēta" pārvaldnieks Ainārs Supe, kuru piemēram seko pārdevējas un centra apmeklētāji.

Mākslas skola izlikusi lielformāta zīmējumu, kurā ikviens var nākt un ar saviem zīmumiem iekrāsot kādu šī zīmējuma fragmentu. "Patīkami sadarboties ar mākslas skolas skolotājiem, jo mēs esam atvērti ne tikai šai aktivitātei. Te mums ierīkots bērnu stūritis, te notika lasīšanas svētku atklāšana. Gribas, lai šobrīd cilvēki nāk un bauda arī Mākslas dienas," saka tirdzniecības centra "Planēta" pārvaldnieks Ainārs Supe.

Savukārt skolas direktore Elita Teilāne smaidot piebilst, ka iekrāsot lielformāta darba fragmentus varēs līdz 14.maijam, kad ikviens pie tā mudināts fotografēt selfijus. "Zinu, ka mūsu pilsētā dzīvo radoši cilvēki, kuri pamana pilsētas skaistumu, apkārtējo dabu, darbīgos ļaudis, tāpēc aicinu šajā akcijā "Balvu nākotnei" piedalīties ikvienu, iekrāsot kaut mazu fragmentu šajā darbā," aicina E.Teilāne.

Bibliotēkas nakts

"Un es iešu, un iešu!" teica Sprīdītis

22.aprīlī Balvu Centrālā bibliotēka bija atvērta vakarā, lai ikviens - liels vai mazs - tajā iegrieztos un piedzīvotu kādu ikdienā neredzētu pārsteigumu. Šis pasākums jau kļuvis par jauku tradīciju, kas notiek ik pavasari.

Bibliotēkas nakti apmeklētāji svinēja kopā ar Annas Brigaderes, kurai šogad atzīmē 155. jubileju, pasaku tēlu Sprīdīti. "Un es iešu, un iešu!" teica Sprīdītis, un bibliotēkas čaklie apmeklētāji šai vakarā atrada daudz interesantu meistardarbnīcu teju vai katrā bibliotēkas telpā. Ilze Zelča, kura uz bibliotēku bija atvedusi savu deviņgadīgo dēlu Mareku, teica, ka pasākums ir vajadzīgs. "Dēls jau paspēja izskriet orientēšanās trasīti, atrada visus punktus, bet nu palīdz māsīcai risināt krustvārdu mīklu. Viņš jau darināja gredzentiņus, rokasprādzis. Tagad dosimies uz datorklasi paskatīties, ko var ieraudzīt tur," teica I.Zelča. Abonementā greba koka karotes, kuru tapšanu lieliem un maziem rādīja Ēriks Kanaviņš. Viņš atzina, ka šis darbs nav viegls, jo pats pirmo karoti ar rokas instrumentiem darinājis trīs stundas. Bibliotēkas darbinieces smēja, ka neēd no sudraba karotēm, bet gan koka, kas nu izlikta visu apskatei. Daudz apmeklētāju ieradās uz tikšanos ar grāmatas "Parādu piedzinēji" autoru Aldi Bukšu. Grūts uzdevums izrādījās arī vēstules rakstīšana. Evita, kura rakstīja māsīcai, neslēpa, ka vēstuli uz papīra ar roku raksta pirmo reizi, bet viņas māmiņa Ināra tomēr atcerējās, ka šādi rakstījusi... pirms 15 gadiem. Sprīdīša stabules vietā meistardarbnīcās tapa māla svilpaunieki, pogas un citi veidojumi, kas nu kuram vairāk paveidās. Daudzi vēlējās noskatīties arī animācijas filmu "Sprīdītis", krāsot, spēlēties, ielūkoties Meža mātes veicamo darbu istabā "Nu es tev par dūšu drošu arī tagad algu došu!".

Kā izgatavot koka karoti? Ēriks Kanaviņš šis prasmes visiem interesentiem, arī Pēterim, Viktorijai un Reinholdam, rādīja Bibliotēkas naktī.

Foto - Z.Logina

Grūtā mīkla. Daudz laika apmeklētāji pavadīja lasītavā, kur vajadzēja palauzīt galvu. Mīklas minēja arī Kitija un Amanda, kuras atzina, - viegli nav!

Foto - Z.L. Logina

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Sociālajā servisā

Pusaudži apgūst sociālpshiloģiskās prasmes

Irēna Tušinska

Kopš pagājušā gada reizi mēnesī Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta Atbalsta un rehabilitācijas nodaļā notiek nodarbības pusaudžiem, kurās viņi uzzina par savām tiesībām un pienākumiem, izprot savas rīcības sekas un apgūst nepieciešamās sociālās prasmes, lai kļūtu par pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem. 18.aprīlī kārtējā tikšanās reizē skolēni vecumā no 9 līdz 16 gadiem vairāk uzzināja par saviem pienākumiem un atbildību.

Sociālā dienesta Atbalsta un rehabilitācijas nodaļas psiholoģe SKAIDRĪTE KRAKOPE atklāj, ka katrā no nodarbībām kopā ar skolēniem pievēršas kādai noteiktai tēmai. Janvārī tā bija pusaudža loma socializācijas procesā. Nodarbības laikā skolēni apguva saskarsmes prasmes, uzzināja, kā attīstīt pašapziņu, izvērtēt sevi, kā arī noklausījās izglītojošu psiholoģes stāstījumu par vardarbības veidiem un noskatījās prezentāciju par saskarsmi. Februārī bērni un pusaudži kopā ar psiholoģi pārrunāja tādas tēmas kā pašizaugsme, piederības apziņa, ētikas pamatvērtību izpratne, drošība, attieksme, uzvedība un citas. Savukārt marta nodarbība bija veltīta pusaudža lomai un motivācijai mērķu sasniegšanā.

18.aprīlī notika kārtējā nodarbība par tēmu "Priekšstats par pienākumiem un atbildību". "Nodarbības laikā kopā ar bērniem skatījāmies un analizējām videofilmu par to, kādi ir viņu pienākumi, kā viņiem jāuzvedas skolā, ko drīkst, ko nedrīkst darīt," pastāstīja S.Krakope.

Pēc filmas noskatīšanās tikšanās dalībnieki kopā ar sociālo darbinieci darbā ar ģimenēm ar bērniem VITU ZONDAKU pievērsās praktiskām nodarbībām. Sadalījušies trīs grupās, katrā no tām skolēni izanalizēja kādu konkrētu pārkāpumu, ko nereti pastrādā pusaudži. Viena grupa pievērsās situācijai, kurā zēni veikalā izsita logu, otrā - gadījumam, kad puikas aizdedzināja šķūnīti, bet trešajā - uzbrauca sievietei ar velosipēdu, nodarot viņai kājas traumu. Skolēniem bija jārod

atbildes uz jautājumiem: kādu likumu šie zēni pārkāpa, kādu sodu likums paredz par šādu pārkāpumu un citiem, kā arī bija jāprezentē savs kópdarbs. V.Zondaka atzina, ka, spriežot pēc prezentācijām, nodarbības dalībnieki diezgan labi pārzina un izprot sekas, ko izraisa šāda veida likumpārkāpumi.

Viens no pusaudžu praktiskajiem uzdevumiem bija nostāties vienā rindā saskaņā ar dzimšanas datumu, izmantojot tikai žestus. Skolēni nedrīkstēja sačukstēties, izmantot papīru un jebkura veida rakstāmo, zīmēt ar kustībām vai uz sienas. "Vingrinājuma mērķis bija stiprināt grupas saliedētību, jo tās dalībniekiem bija jāatrod tādi izteiksmes veidi, lai spētu saprasties viens ar otru. Šim uzdevumam bija jāpanāk noguruma mazināšanās un uzmanības koncentrēšana," paskaidroja S.Krakope.

Noslēgumā nodarbības dalībnieki zīmēja kopīgu zīmējumu, novelkot katrs pa vienai līnijai. Šī uzdevuma mērķis bija apgūt savstarpējas sadarbības prasmes. V.Zondaka ir pārliecināta, ka šādas tikšanās pusaudžiem ir ļoti vērtīgas, jo dod iespēju saņemt atbalstu, izjust komandas garu un izrunāties ar cilvēkiem, kuri viņus saprot.

Nodarbības dalībnieks, 9-gadīgais Alvis, atzīst, ka visinteresantākais viņam šķita darbs grupās, kad vajadzēja izanalizēt likumpārkāpumus. Viņa un pārējo darba grupas dalībnieku uzdevums bija saprast, kas notiek, ja bērni aizdedzina svešu šķūnīti. Alvis apgalvoja, ka arī pirms nodarbības zināja, kāds sods gaidāms par šādu pārkāpumu, jo ne tikai ir lasījis par šīm tēmām internetā, bet piedalījies arī skolas drošības nedēļās, kad par likumpārkāpumiem un ugunsdrošību bērniem stāstīja ugunsdzēsēji un policisti. Tā kā puisis labprāt brauc ar divriteni un nākamgad grasās piedalīties jauno satiksmes dalībnieku forumā, viņš jau tagad interesējas par ceļu satiksmes noteikumiem, ielūkojoties CSDD mājaslapā. Alvis ir pārliecināts, ka nākotnē nenonāks likumpārkāpēju rindās.

Nodarbības par dažādām tēmām turpināsies visu gadu, un nākamajā tikšanās reizē, kas notiks 16.maijā, skolēni uzzinās par pašvērtējumu un personības izaugsmi.

Foto - no personīgā arhīva

Gatavas palīdzēt. S.Krakope un V.Zondaka atklāj, ka šādās nodarbībās var piedalīties ikviens pusaudzis, kurš vēlas apgūt prasmes un zināšanas personības veidošanā, kā arī pastāstīt par savām problēmām, saņemot vienaudžu, sociālo darbinieku un psihologa atbalstu.

Konkurss

Vecmāmiņas dodas uz Preiļiem un Aglonu

Fotosesija. Krāšņās kleitas un cepures konkursa dalībnieces pārvērtā līdz nepazīšanai.

Zinaida Logjina

17.aprīlī konkursa "Balvu novada vecmāmiņa 2016" dalībnieces devās izbraukumā uz Preiļiem un Aglonas baziliku.

"Ne vienmēr sievietes garstāvokli ietekmē laika apstākļi. Lai arī nespīdēja saule, dalībnieču sejas rotāja smaids, jo šajā dienā bija otrā viņu tikšanās reize. Šoreiz konkursa organizatori vēlējas, lai dalībnieces iepazīst viena otru, dodoties izbraukumā ārpus Balvu novada robežām. Galamērķis bija Vladlenas leļļu galerija, miniatūru karaļvalsts Preiļos un Aglonas bazilika," stāsta Balvu Kultūras un atpūtas centra menedžere Aiga Mača. Viņa piebilst, ka, jau uzsākot ceļu, katra konkursa dalībniece saņēma mājas uzdevumu - sagatavot spēli vai rotaļu, ko izspēlēt autobusā. Jāatzīst, to viņas izpildīja godam, jo sagatavotās spēles pārsteidza pat piere-

dzējušās Balvu Kultūras un atpūtas centra darbinieces. Ceļš paskrēja nemanot, un jau nākamajā brīdī konkursa dalībnieces vēroja skaistās Vladlenas leļļu galerijas lelles. Kad viss bija apskatīts, pienāca laiks lielajām pārvērtībām. Pēc fotosesijas neparastajos tērpos bija pienācis laiks doties tālāk. Aglonas bazilikā katra konkursa dalībniece varēja nodoties pārdomām un gūt spēku no šīs skaistās vietas. Uz Aglonas estrādi, kur notika pikniks, visus pavadīja Aglonas Kultūras centra vadītāja Gunta Gulbe-Kalvāne. "Arī šeit konkursa dalībnieces pārsteidza ar neparastiem un garšīgiem ēdieniem, ko bija sagatavojušas līdzņemšanai. Pēc piknika varēja sākties ceļš mājup, kas paskrēja nemanot, jo dalībnieces turpināja izspēlēt sagatavotās spēles un dziedāt latviešu tautasdziesmas. Tāpat kā no rīta, tā arī atbraucot visu sejas rotāja smaids, kas liecināja, ka diena bija patiesi izdevusies," piebilst Aiga Mača.

Sports

Rugājieši startē Siguldā

20. aprīlī Rugāju novada vidusskolas un Lubānas 220. jaunsargu vienība devās ceļā uz Latvijas skolu orientēšanās kausu Siguldā. Rugāju skolu pārstāvēja 21 dalībnieki.

Pēc reģistrācijas un numuru saņemšanas visi devās uz startu. Skolēni startēja no četriem koridoriem, pēc norādēm izvēloties pareizo - atbilstoši vecumam. Starta zonā ielaida tikai dalībniekus ar piespraustiem numuriem. Tiesneši izsniedza SPORTident atzīmēšanās čipus, kurus pēc atļaujas saņemšanas ievietoja starta stacijā un tikai tad izsniedza karti. Skolu kopvērtējumā Rugāju novada vidusskola ieguva 45.vietu no 89 komandām. Labākos rezultātus uzrādīja: V1 grupā - Dāvis Stivriņš - 53.vieta no 97 dalībniekiem; V2 grupā - Ritvars Dobrovoļskis - 41.vieta no 74 dalībniekiem; S2 grupā - Dārta Stivriņa - 26.vieta no 70 dalībniecēm, atstājot aiz sevis Karinu Semjonovu 27.vietā; S3 grupā - Dita Stivriņa - 48.vieta no 77 dalībniecēm. Vēl bija iespēja piedalīties papildus aktivitātēs - Latvijas Zaļā Punkta "Stikla skrējienā", kur varēja startēt ne tikai skolēni. Uzdevums bija atrast un nofotografēties pie marķētiem stikla šķirošanas konteineriem. Visas komandas šo aktivitāti paveica godam. Balvu - dāvanu karti 100 eiro vērtībā - noteica izlozes kārtībā. Interesanta bija spēle "Latvija", kur skolēni varēja pārbaudīt zināšanas Latvijas ģeogrāfijā, pēc iespējas ātrāk atrodot pilsētu atrašanās kartē.

Foto - no personīgā arhīva

Latvijas skolu orientēšanās kausā Siguldā. Kontrolpunktus veiksmīgi atrod Reinis Ozoliņš, Ritvars Dobrovoļskis, Aivis Usenieks un citi Rugāju orientieristi.

Jaundzimušie

No trīs vārda variantiem piemērotākais šķiet Evelīna. 4.aprīlī pulksten 10.01 piedzima meitenīte. Svars – 2,740kg, garums 49cm. Meitenītes mamma Ruta Jakovļeva no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. “Vecākajai meitai Montai ir 9 gadi, bet dēlam Edijam – 7. Tā kā puika un meitiņa man jau ir, šoreiz par gaidāmā mazuļa dzimumu nesatraucos. Toties māsa gan skaidri zināja, ka viņai vajag vēl vienu māsiņu, savukārt Edijam bija gluži vienalga – būs brālītis vai māsiņa,” skaidro nu jau trīs bērnu mamma. Viņa stāsta, ka tūlīt pēc trešā bērniņa nākšanas pasaulē mazulītei tika iedots vārds Evelīna.

No tēta - Maiks, no mammas - Marko. 12.aprīlī pulksten 11.30 piedzima puika. Svars - 3,910kg, garums 55cm. Puisēna mamma Svetlana Gorohova no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš. “Jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktare paziņoja, ka gaidām puiku. Prieks par šo ziņu bija visiem - gan vīram Marekam, gan lielajai mātai Signei, kurai būs septiņi gadi,” stāsta Svetlana. Jaunā māmiņa teic, - tiklīdz kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, bija jāsāk domāt par piemērotākā vārda varianta meklējumiem. Galvenais uzstādījums, izvēloties dēlam vārdu, bija, lai tas ir rets un pēc iespējas mazāk dzirdēts. Un tādu atrada ar! Jau nolemts, ka Svetlanas un Mareka dēlu sauks Maiks Marko. “Sanāca tā, ka dēlam vienu vārdu devu es, otru izvēlējās tētis. Mareka izvēle bija vārds Maiks, savukārt man patika Marko. Arī Signei vārdu domājām kopā ar vīru. Man bija svarīgi, ka meitas vārdā būtu burts ‘S’, Mareks šo manu vēlmi ņēma vērā un nolēma, ka meitu sauks par Signi,” stāsta nu jau divu bērnu mamma. Kā izrādās, mediķu noliktais dzemdību datums bija 27.aprīlis, taču puika nolēma pasteigties un piedzima ātrāk - 12.aprīlī. “Labi, ka viss nepieciešamais, kas jāņem līdzi uz slimnīcu, jau bija sakārtots. Vismaz tādēļ stresot nevajadzēja. Puika piedzima un nu ir mūsu visu luteklītis. Visvairāk viņu mājās gaida māsa Signe, kura jau mani pabridināja, ka tagad būs lielākā palīdzība brāļa auklēšanā,” atklāj Svetlana.

Izrādās, šoreiz jaunākajai atvasītei Ruta vārdu domājusi kopā ar vīru Armandu. Sākumā viņiem padomā bija vārdi Renāte un Signija, bet beigās tomēr izlēma par labu Evelīnai. “Arī Monta gribēja māsiņu nosaukt par Evelīnu, tādēļ pie šī vārda arī palikām. Interesanti sanācis – pirmajam bērnam vārdu domāja tētis, otrajam – es, savukārt trešajam abi kopā,” prāto Ruta. Nu jau trīs bērnu mamma stāsta, ka līdz šim tuvākajā ģimenes lokā jubilejas aprīlī bija tikai māsas puikam, bet nu situācija mainījies. “Māsas dēlam dzimšanas diena ir 3.aprīlī, bet Evelīnai nākamajā dienā. Paaugsies, abi ar brālēnu jubilejas varēs svinēt kopā,” teic Ruta.

Vēl dzimuši:

11.aprīlī pulksten 2.05 piedzima puika. Svars - 4,810kg, garums 57cm. Puisēna mamma Līna Bušujeva dzīvo Gulbenē.

Izciliens aprīļa jubilatāriem cienījamā vecumā!

105 GADOS
Balvu pilsētā
Anastasija Dukaļska

96 GADOS
Balvu pilsētā
Anna Morele

95 GADOS
Medņevas pagastā
Marijana Logina

93 GADOS
Balvu pilsētā
Anna Kikuste
Marijanna Viļuma

92 GADOS
Baltinavas novadā
Jadviga Kaņepe

91 GADĀ
Vecumu pagastā
Zinaīda Pole
Viļakas pilsētā
Vanda Baklagina
Balvu pilsētā
Eleonora Jermacāne
Anna Sārtaputne

90 GADOS
Bērzpils pagastā
Anna Apšeniece
Šķilbēnu pagastā
Zoja Pančuka
Viļakas pilsētā
Helēna Dukovska
Zoja Sergejeva
Balvu pilsētā
Velta Balode
Veronika Tihomirova

89 GADOS
Susāju pagastā
Ņina Stepanova

Žiguru pagastā
Valentīna Smirnova
Balvu pilsētā
Salomeja Briška

88 GADOS
Bērzpils pagastā
Eleonora Namsone
Susāju pagastā
Alberts Krampuzs
Šķilbēnu pagastā
Anna Terentjeva
Tilžas pagastā
Emilija Bankova
Viļakas pilsētā
Helēna Korotkova
Ivans Tihomirovs

87 GADOS
Baltinavas novadā
Antoņina Lukinoviča
Balvu pagastā
Marta Avotiņa
Kubulu pagastā
Anna Larka
Tilžas pagastā
Taisija Ozoliņa
Viļakas pilsētā
Terese Logina
Balvu pilsētā
Zofija Salmane

86 GADOS
Viksnas pagastā
Anna Pipcāne
Erna Frolova
Viļakas pilsētā
Genovefa Logina
Balvu pilsētā
Janīna Trofimoviča
Elvira Berne

85 GADOS
Baltinavas novadā
Genovefa Kaša

Marija Mežale
Balvu pagastā
Zenta Maksina
Kubulu pagastā
Sofija Pužule
Lazdulejas pagastā
Taisija Giļkova
Medņevas pagastā
Antons Čukuls
Malvīna Lapšāne
Daniels Pabērzs
Susāju pagastā
Valentīna Augustāne
Balvu pilsētā
Vincents Jermacāns
Valentīna Niedra
Pansionātā
Anna Lilo

84 GADOS
Balvu pagastā
Antons Jasinskis
Kupravas pagastā
Natalja Jegorova
Lazdulejas pagastā
Fjodors Kapitanovs
Šķilbēnu pagastā
Valentīna Jevstignejeva
Pēteris Pužulis
Vecumu pagastā
Melānija Martiņenko
Žiguru pagastā
Lubova Žuravļova
Balvu pilsētā
Lilija Baune
Valentīna Kronīte
Albertina Čakāne
Marijanna Komarovska
Pansionātā
Domicella Kalve

83 GADOS
Bērzpils pagastā
Jānis Berkels
Briežuciema pagastā
Harijs Mūrmanis

Kubulu pagastā
Vera Grigorjeva
Medņevas pagastā
Leonora Kaimiņa
Susāju pagastā
Pēteris Ķikučs
Valentīna Pitkeviča
Žiguru pagastā
Valentīna Prancāne
Viļakas pilsētā
Nikolajs Aleksejevs
Aleksejs Gerasimovs
Balvu pilsētā
Veronika Kudrjavceva
Pansionātā
Lilija Ločmele

82 GADOS
Balvu pagastā
Marta Makare
Bērzpils pagastā
Marijanna Prole
Kubulu pagastā
Nadežda Dumpe
Marija Semjonova
Medņevas pagastā
Aloizs Slišāns
Šķilbēnu pagastā
Antoņina Sārtaputne
Vecumu pagastā
Berta Kokoreviča
Balvu pilsētā
Juris Odumiņš
Leonids Feoklistovs
Malvīna Višņova

81 GADĀ
Šķilbēnu pagastā
Mihails Ivanovs
Jevgenija Kokoreviča
Tilžas pagastā
Genovefa Berķe
Viksnas pagastā
Lidija Davidova
Jevgenija Jakovļeva

Žiguru pagastā
Biruta Vižla
Balvu pilsētā
Antons Kikusts
Tatjana Lielbārde
Ņina Andrejeviča
Inta Gargurne
Pansionātā
Jānis Stāmers

80 GADOS
Baltinavas novadā
Nikolajs Dubkovs
Briežuciema pagastā
Irēna Kuzņecova
Kupravas pagastā
Anna Višņevska (martā)
Medņevas pagastā
Ādolfs Sluckis
Tilžas pagastā
Aina Dimitrijeva
Vectilžas pagastā
Jefrosinija Rumjanceva
Vecumu pagastā
Virģinija Augustāne
Žiguru pagastā
Pēteris Jakučevs
Balvu pilsētā
Antoņina Pušpure
Ivans Obrazovs
Līvija Džigure
Pansionātā
Aina Marķitāne
Magda Bauere

Balvos sacenšas simts svarcēlāji

Sestdien un svētdien Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas sporta zālē pulcējās vairāk nekā 100 sportisti no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, lai cīnītos nu jau astotajā Kirjanova piemiņas kausa izcīņā svarcēlšanā. Balvu Sporta skolas treneris Varis Sārtaputnis nešaubās, ka divu dienu sacensības ne tikai stimulē sportistus vēl cītīgāk trenēties, bet arī stiprina draudzības saites. Vērtējot sportistu sniegumu, viņš atzina, ka pēdējos gados ir izteiktāki lideri un pastariši.

Ir par ko cīnīties! Zīmīgi, ka gados jaunākajiem sportistiem medaļu galds šķita kā medus pods. Viņi ik pa mirklim pie tā piegāja, šķiet, nodomājot: "Ir par ko cīnīties!"

Parādē. Pirmie parādē gāja balvenieši, kuriem šogad šīs bija pirmās lielākās sacensības savās mājās.

Pateicas meitai un mammai. Balvu Sporta skolas svarcēlāju treneris Varis Sārtaputnis pateicās Vjačeslava Kirjanova sievai Ludmilai un meitai Janai par vīra un tēva ieguldījumu svarcēlšanas popularizēšanā mūsupusē.

Sacensības atklāj meitenīte. Kirjanova piemiņas kausa izcīņas sacensības svarcēlšanā atklāja Hanna-Lisa Mat no Igaunijas. Otrajā piegājienā viņa uzrāva 25 kg smagu svaru stieni.

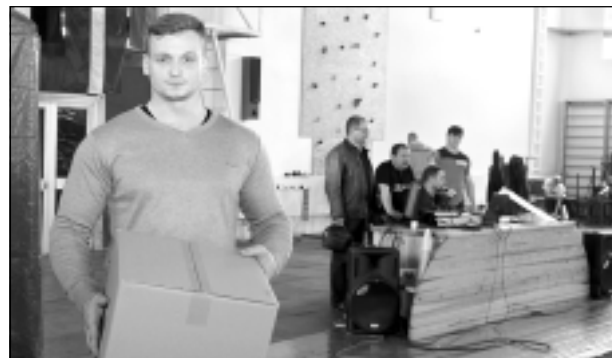
Izcina pirmo vietu. Edijs Keišs (foto) bija pirmais balvenietis, kurš stājās pie svaru stieņa. Viņš savā svara kategorijā izcīnīja 1.vietu. Treneris Varis Sārtaputnis jautāts, ko ieteiktu tiem vecākiem, kuri vēl tikai domā savas atvases sūtīt uz sporta skolu, atzina, ka nevajag ne par ko satraukties: "Tikai uz priekšu! Nedomājiet, ka svarcēlāji neizaug. Visi ir vecākus pārauguši par galvas tiesu."

Atkārtoto rekordu. Balvenietis Dāvis Maks uzrāva 47 kg, kas ir viņa līdzšinējais rekords. Pūcē svarcēlšanā trenējas jau pusotru gadu, un šobrīd viņa *pūrā* ir četras zelta medaļas.

Rainers Melnstrads. Balvenietis saņēma īpašu izaugsmes balvu, jo viņš uzrādījis vislielāko progresu, salīdzinot pērnā gada rezultātu ar šī gada rezultātu.

Labākais Balvu svarcēlājs. Speciālbalvu kā labākais Balvu komandas svarcēlājs saņēma Aigars Kuprišs. Aizvadītajās brīvdienās viņš izcīnīja 3.vietu svara kategorijā līdz 105 kg.

Smagsvari. Sacensības noslēdza daugavpīlētis Vadims Koževņikovs, kurš uzgrūda 176 kg. Jāpiebilst, ka viņš startēja Eiropas čempionātā svarcēlšanā, personīgais rekords - 196 kg.

Apbalvo komandas. Balvu Sporta skolas komanda kopvērtējumā izcīnīja 2.vietu. Uzvaras laurus šoreiz plūca daugavpīlieši, bet trešajā vietā palika igauņi. Foto pirmais no kreisās - Balvu Sporta skolas treneris Artūrs Berezovs.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Unikālas liecības: aculiecinieki stāsta par Berlīnes galu. Pašreiz viņi ir vairāk nekā 80 gadu veci, bet toreiz - jaunieši, kurus Trešā reiša diktators Ādolfs Hitlers nevilcinājās sūtīt pēdējā izmisīgajā cīņā pret Sarkano armiju. Izredzes izdzīvot pusaudžiem bija niecīgas.

Desmit vīri laivās šķērso Lielo kanjonu. 1869.gadā Lielais kanjons ir viens no pēdējiem baltajiem plankumiem ASV plašajā kartē. Desmit vīri dodas pārdrošā braucienā pa Kolorādo upi, lai izpētītu šo nezināmo teritoriju. Tiesa, savam uzdevumam pētnieki ir izvēlējušies visnepiemērotākās laivas. Ceļojums izvērsas par bīstamu braucienu pretī nezināmajam.

Bruņotie automobiļi Latvijā. 20.gadsimta sākumā Latvijas izgudrotāji un ražotāji spēlēja būtisku lomu bruņotu transportlīdzekļu attīstībā, radot gan pirmo tanka prototipu, gan pirmos bruņotos automobiļus Krievijas impērijas armijai. Jaunajiem ieročiem ir liela nozīme Pirmajā pasaules karā, Neatkarības karos Austrumeiropā un Pilsoņu karā Krievijā.

Vergu tirgus Senajā Romā. Senajā Romā teju trešdaļa iedzīvotāju ir vergi. Romieši mēdz diskutēt par to, kā gūt lielāko iespējamo labumu no saviem vergiem. Nopirkt labu vergu un prasmīgi viņu turēt un nodarbināt nemaz nav tik vienkārši.

18 gadu vecs jauniešs maina pasaules krāsu kārtību. Ķīmiju vēl neuzskata par īstu zinātņu, kad kāds gados jauns brits 1856.gadā izdara pārstēdzošu atklājumu: no akmeņogļu darvas viņš iegūst krāsvielu, kas ir skaistāka un lētāka par dabas krāsām. Jauniešs sintezē violeto krāsu, liekot pamatu jaunai industrijai.

Atentātā nogalina Ēģiptes prezidentu. Rietumvalstu līderi cildina Ēģiptes prezidentu Anvāru Sadātu, kad viņš 1979.gadā kā pirmais no arābu valstu vadītājiem noslēdz miera līgumu ar Izraēlu. Taču pārējā arābu pasaule viņu uzskata par nodevēju, kurš pelnījis nāvi.

Dārza Pasaule

Krūmogulāju kopšana pavasarī. Kā izgriezt upeņu, jāņogu un ērkšķogu krūmus? Kā tos mēsot un mulčēt? Kā pasargāt no pavasara salnām? Uz šiem jautājumiem atbild Pūres ogulāju pētniece Valda Laugale.

Agrie rabarberi. Tā ir īpaša metode, ko Anglijā izmanto rabarberu steidzināšanai ziemā, taču mēs Latvijā to varam steidzināt agrā pavasarī, iegūstot

drusku ātrāku ražu un maigākas garšas, trauslākus rabarberus.

Ceriņu veidošana pavasarī. Patsakņu ceriņu šķirnes labvēlīgos apstākļos var augt vairāk nekā 100 gadu. Lai ceriņi labāk iedētos ainavā, jāpieņem lēmums: tos apgriezt, veicot pilnīgu atjaunošanu, vai tikai nedaudz, daļēji atjaunot? Kas jāņem vērā mēslojot?

Pavasara darbi zālienā. Ziema zālienam ir visnelabvēlīgākais gadalaiks. Ziemešanas perioda beigās zāliena graudzāļu sugas iztērējušas daudz barības vielu, sniega, un tā kušanas ūdeņu rezultātā virskārta sablīvējusies, tajā ir maz gaisa. Pavasarī jālikvidē arī grauzēju un kurmju "pēdas".

Atrairnītes. Nekas tik ļoti nesader ar aprīli kā mazā, košā atrairnīte, kas aizgūtnēm zied, kad citām puķēm laukā vēl par aukstu. Padomus atrairnīšu izvēlē un kopšanā dod dārzniecības "Velgi" saimniece Inguna Smala, kuras siltumnīcās aug ap 50 000 atrairnīšu stādu.

Jūdaskoks, kam zied pat stumbrs. Sārtvioletu ziedu kupenas plaukst pirms zaļo lapu izaugšanas. Ziedu pušķi veidojas ne tikai koka zaros, bet pat vietām uz stumbra – tik neatlaidīgi ziedētāji ir Kanādas jūdaskoki, ko var audzēt arī Latvijas dārzos.

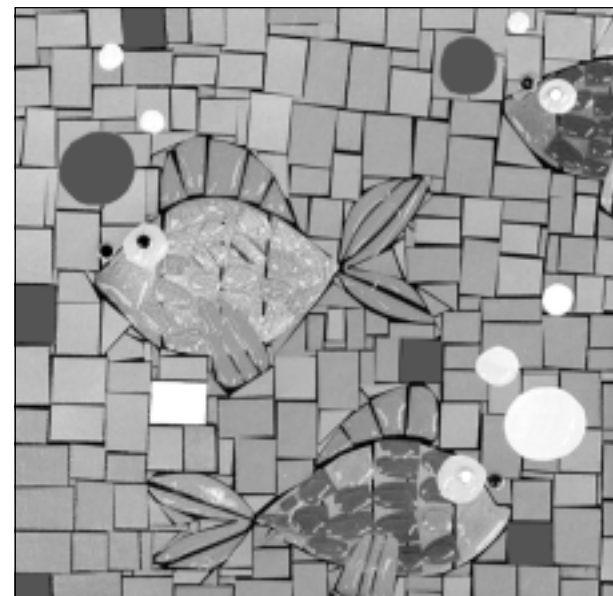
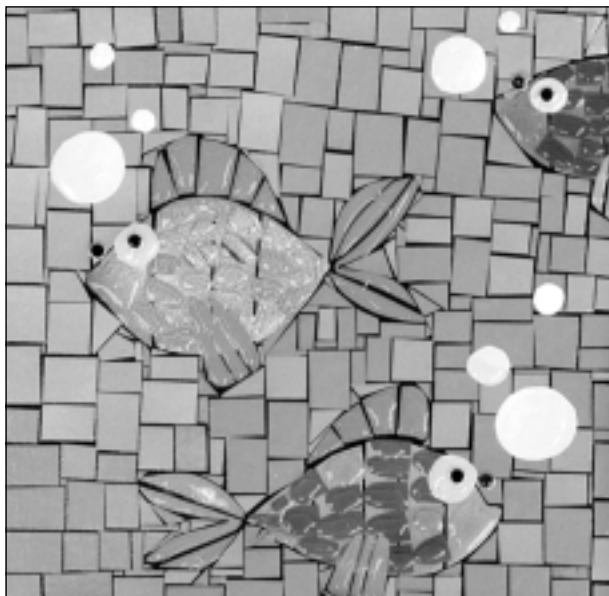
13 veidi, kā apieties ar tomātiem. Tomāti ir kā izlaisti bērni - kritīs gar zemi vienmēr, kad kaut kas nepatiks vai kaut ko nedabūs. Vai kāds brīnums, ka tomātu audzēšanai veltīts simtiem grāmatu un miljoniem vārdu?

Kādus augus stādīt diķmalā? Diķis nevar palikt vientuļš - pie tā stāda gan graudzāles, gan ūdensmīles ziemcietes. Ainavu labi papildinās arī dažādi koki, taču tos stāda tajā diķa pusē, no kuras valdošie vēji lapas un ziedus nepūš ūdenī.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.maijam.

4. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 23 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriģā acs" 3.kārtā veiksmē uzsmaidīja LĪVIJAI BROKĀNEI** no Susāju pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.maijam.

4. kārtā

	4	2			7		
9				5	6	2	
		5	4	6		9	8
			2		5		1
	6	1	9		3	7	
2		3	5				
3	5		1	8		9	
	8	7	9				6
		9			8	1	

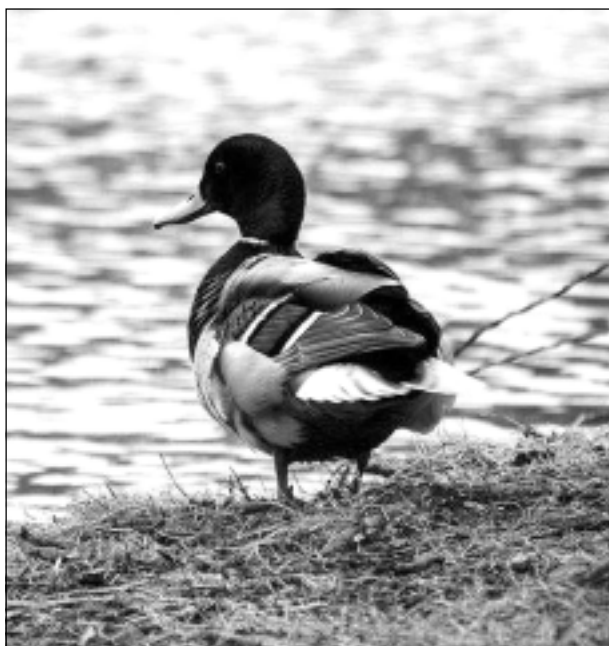
Pareizas atbildes iesūtīja: V.Ločmele (Lazdukalns), L.B., E.Pērkone (Rugāju novads), V.Dragune (Kuprava), V.Krēmere, L.Brokāne (Susāju pagasts), M.Vidners, M.Pretice, D.Svarinskis, S.Sirmā, St.Lazdiņš, A.Smirnova, I.Dzergača, L.Kivkucāne, E.Ķirsona, A.Ločmele, A.Ančs, V.Gavrjušenkova, Z.Pulča, J.Pošeika, A.Ruduks, J.Voicišs (Balvi), B.Sopule, M.Bleive (Vikсна), B.Ķise, A.Slišāns, A.Siliņa, A.Mičule (Tilža), I.Homko (Medņeva), M.Keiša (Upīte), Z.Šulce (Liepāja).

3. kārtas uzvarētāja ir VELTA GAVRJUŠENKOVA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Piles. Iesūtīja Rinalds Martiņenko.

Par aprīļa veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta IVETA MEDNIECE no Veckupraves ar fotogrāfiju "Kas tur nāk?", kas publicēta 19.aprīlī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Tiesu lietas

Par četriem simtiem eiro pārvieto Indijas pilsoņus

Martā Rēzeknes tiesā Balvos izskatītas krimināl-lietas un spēkā stājušies spriedumi par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, automašīnas vadīšanu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, nodrošināšanu vairākām personām iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā un svešas mantas tišu bojāšanu.

Brauc bez tiesībām un dzērumā

2015.gada 22.decembrī ap pulksten 0.55 Viļakas novadā, pa ceļu Kārsava-Viļaka, virzienā uz Viļaku, agrāk sodītais GUNTIS LOGINS vadīja automašīnu "Ford Ranger" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kad viņu aizturēja Valsts robežsardzes darbinieki. Vīrietis automašīnu vadīja, neskatoties uz aizliegumu to darīt, jo ar Balvu rajona tiesas spriedumu no 2012.gada 9.novembra G.Loginam atzina par vainīgu pēc Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas, 175.panta trešās daļas un sodīja ar brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem, atņemot visa veida transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz trīs gadiem un mēnesi.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi, izdarīto nožēloja un vaļsirdīgi atzinās, ko tiesa konstatēja kā atbildību mikstinošus apstākļus. Atbildību pastiprinošu apstākli tiesa vīrietim nekonstatēja un kā galīgo sodu G.Loginam noteica piespiedu darbu uz 160 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz pieciem mēnešiem.

Šī gada 20.februārī pulksten 15.04 Balvos, Skolas ielā, agrāk divas reizes sodītais (sodāmības dzēstas) ARNOLDS FOGELS vadīja viņam piederošo automašīnu "Mazda 626" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas) un 1,98 promiņu alkohola reibumā.

Apsūdzētais sevi par vainīgu atzina pilnīgi un nožēloja izdarīto. Tiesa atbildību mikstinošus un pastiprinošus apstākļus vīrietim nekonstatēja un nosprieda A.Fogeli sodīt ar piespiedu darbu uz 140 stundām un atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Šī gada 9.martā pulksten 14.20 Viļakas novada Žiguru pagastā, ceļa Viļaka-Žiguri-Liepna 12.kilometrā, virzienā no Žiguriem uz Liepnu, agrāk nesodītais DIDZIS PANKULIS vadīja citai personai piederošo automašīnu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas) un 2,28 promiņu alkohola reibumā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi un izdarīto nožēloja. Tiesa vīrietim atbildību mikstinošus un pastiprinošus apstākļus nekonstatēja un nosprieda D.Pankuli sodīt ar piespiedu darbu uz 100 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Izsit kultūras nama ārdurvju stiklu

2015.gada naktī no 14. uz 15.novembri agrāk sodītais AIGARS PLŪME (pēdējo reizi 2015.gada 3.decembrī Tukuma rajona tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 260 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem un sešiem mēnešiem, spriedums stājies spēkā šī gada 6.janvārī), būdams alkoholisko dzērienu ietekmē, kopā ar savu paziņu atradās pasākumā Baltinavas pagasta kultūras namā. Pasākuma laikā minētais vīrietis sastrīdējās ar savu paziņu un izgāja ārā no kultūras nama. Pēc kāda laika A.Plūme piegāja pie kultūras nama ārdurvim un dūsmās vienu reizi ar plaukstu iesita pa ārdurvju stiklu. Rezultātā vīrietis stiklu izsita un Baltinavas novada domei nodarīja materiālo zaudējumu 49,59 eiro apmērā.

Apsūdzētais uz tiesas sēdi atkārtoti neieradās un par saviem neierašanās iemesliem tiesai nebija ziņojis. Tomēr Kriminālprocesa likuma 464.pantā noteikts, ka šādos gadījumos krimināllietu var iztiesāt, ja tiesas sēdē piedalās apsūdzētā aizstāvis. Pamatojoties uz to, tiesa uzskatīja, ka krimināllietu var izskatīt bez apsūdzētā klātbūtnes.

Liecinieks tiesas sēdē liecināja, ka minētajā naktī uz 15.novembri apmeklēja pasākumu Baltinavas kultūras namā. Redzēja arī A.Plūmi, kurš bija stiprā alkohola reibumā un uzvedās stresaini. Pēc tam liecinieks redzēja, ka kultūras nama ārdurvim izsists stikla pakešu logs, un dzirdēja, ka apkārtējie

Foto - no personīgā arhīva

cilvēki savā starpā runāja, ka to izdarīja A.Plūme. Pats personīgi liecinieks šo notikumu neredzēja. Savukārt cietušais – Baltinavas novada dome – lietā iesniedza kompensācijas pieteikumu 60 eiro apmērā. Tiesa, ņemot vērā iepriekšminētos apstākļus, atzina, ka kompensācijas pieteikums par mantisko zaudējumu ir apmierināms. Tāpat tiesa apsūdzētajam konstatēja atbildību mikstinošus apstākļus – vaļsirdīgo atzišanos un izdarītā nožēlošanu, un atbildību pastiprinošus apstākļus – noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu alkohola reibumā.

Tiesa A.Plūmei kā galīgo sodu noteica piespiedu darbu uz 280 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, trīs mēnešiem un 19 dienām. Tāpat tiesa nosprieda apsūdzētajam soda izciešanas termiņā ieskaitīt sodu pēc 2015.gada 3.decembra Tukuma rajona tiesas sprieduma – nostrādātās piecas piespiedu darba stundas, kā arī piedzīt no A.Plūmes Baltinavas novada domes labā 60 eiro un atbrīvot apsūdzēto no samaksas par advokātes sniegto juridisko palīdzību.

Ar automašīnu ved nelegālos imigrantus

Laikā no 2015.gada 19. līdz 20.aprīlim agrāk krimināli sodītais MĀRCIS KRIKAUSKIS (pēdējo reizi Balvu rajona tiesā 2015.gada 29.jūlijā pēc Krimināllikuma 284.panta otrās daļas, kā galīgo sodu nosakot piespiedu darbu uz 280 stundām, sods izciests, sodāmība nav dzēsta) mantkārīgā nolūkā par viņam apsoltā samaksu – 200 eiro par katru personu - veda ar automašīnu divus Indijas Republikas pilsoņus. Vīrietis minētās personas veda no Viļakas novada Vecumu pagasta uz Rīgu, kad pērnā gada 20.aprīlī pulksten 23 Vecpiebalgas pagastā viņa nelikumīgās darbības pārtrauca Valsts robežsardzes inspektori. Tādējādi M.Krikauskis minētajā laika periodā apzināti nodrošināja diviem Indijas Republikas pilsoņiem iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā un pārvietoties pa valsts teritoriju un apdraudēja noteikto pārvaldes kārtību, veicot ārzemnieku uzturēšanās nosacījumu izpildi Latvijas teritorijā. Savukārt pret Indijas Republikas pilsoņiem kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā apzinoties, ka viņi Latvijas Republikā ieceļoja un uzturējās nelikumīgi.

2015.gada 28.decembrī līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai prokurore, apsūdzētais vīrietis un viņa aizstāve noslēdza vienošanos par vainas atzīšanu un piemērojamo sodu. Savukārt tiesa apsūdzētajam kā atbildību mikstinošus apstākļus konstatēja vaļsirdīgo atzišanos un izdarītā nožēlošanu. Tiesa atbildību pastiprinošus apstākļus nekonstatēja un nosprieda M.Krikauski sodīt ar nosacītu brīvības atņemšanu uz gadu, ar pārbaudes laiku uz gadu, bez mantas konfiskācijas. Tāpat tiesa lēma soda izciešanas termiņā M.Krikauskim ieskaitīt laiku, kas pavadīts aizturēšanā un apcietinājumā no 2015.gada 13.maija līdz 10.jūnijam, kā arī apsūdzēto atbrīvot no samaksas par advokātes sniegto juridisko palīdzību. Savukārt lietiskos pierādījumus, kas glabājas Balvu rajona tiesā – elektronisko sakaru komersanta priekšapmaksas sarunu karti un aploksnī ar CD disku – iznīcināt; grāmatu "Lielais Latvijas atlants" – atdot īpašniekam M.Krikauskim.

Informē robežsardze

Divās dienās aiztur septiņpadsmit Vjetnamas pilsoņus

21.aprīlī Baltinavas novadā robežsargi par valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu aizturēja astoņus Vjetnamas pilsoņus, kuri bija nelikumīgi šķērsojuši Latvijas – Krievijas robežu. Pieci nepilngadīgie Vjetnamas pilsoņi izmitināti Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā "Daugavpils". Savukārt vēl trīs minētās valsts pilsoņi ievietoti Valsts policijas izslaidīgās aizturēšanas vietā. Par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu personu grupā uzsāks kriminālprocess.

Savukārt dienu iepriekš - 20.aprīlī - Viļakas novadā Valsts robežsardzes amatpersonas aizturēja deviņus Vjetnamas pilsoņus un divus šo personu pārvietotājus – Latvijas pilsoņus.

Kopš gada sākuma šī ir jau devītā personu grupa, kas aizturēta par Latvijas-Krievijas vai Latvijas-Baltkrievijas valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu. Kopumā šogad Latvijā par zaļās robežas nelikumīgu šķērsošanu aizturēti 85 trešo valstu piederīgie, tostarp 54 Vjetnamas pilsoņi, seši Krievijas, trīs Latvijas, divi Ukrainas, pa vienam Tadžikistānas, Lietuvas un Moldovas pilsonim, kā arī 14 nelegālo imigrantu pārvietotāji. Pērn visa gada laikā aizturēti 463 trešo valstu piederīgie, tostarp 309 Vjetnamas pilsoņi, 70 Irākas, 30 Afganistānas un 25 Krievijas Federācijas pilsoņi.

Informē CSDD

Jaunumi transportlīdzekļu īpašniekiem

Jau no 1.aprīļa Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) piedāvā drošu, ērtu un kontrolējamu transportlīdzekļu īpašnieku maiņu elektroniskajā vidē, ko varēs izmantot gan juridiskās, gan arī fiziskās personas. Turpmāk kā īpašnieka maiņu apliecināošs dokuments vairs nebūs derīgs juridiskas personas izsniegts pieņemšanas-nodošanas akts, kas sastādīts pēc 1.aprīļa. Šīs izmaiņas nosaka grozījumi Ceļu satiksmes likumā.

Šis ir būtisks uzlabojums komplicētāja transportlīdzekļu pārreģistrācija procesā. Izmaiņas klientiem samazinās iesniedzamo dokumentu skaitu, ietaupīs laiku un izskaidīs iespēju pārreģistrēt transportlīdzekli ar viltotiem dokumentiem, kā arī precīzi tiks noteikts īpašuma tiesību maiņas brīdis. Savukārt, lai īpašnieka maiņu reģistrētu elektroniskajā vidē, vispirms reģistrētajam auto īpašniekam (pārdevējam) jānoņem transportlīdzeklis no uzskaites atsavināšanai Latvijā. Tādēļ CSDD elektroniskajā vidē piedāvā vēl vienu jaunu pakalpojumu "TL noņemšana no uzskaites atsavināšanai LR". Šai darbībai seko pircēja izdarīta atzīme reģistrā par to, ka viņš vēlas iegādāties konkrētu transportlīdzekli. Savukārt pārdevējs piecu dienu laikā apstiprina īpašnieku maiņu. Abas atzīmes arī izdarāmas e-pakalpojumos. Reģistrācijas procedūra pilnībā tiek pabeigta CSDD nodaļā, kad transportlīdzekļa ieguvējs saņem reģistrācijas apliecību.

Īpašuma tiesību maiņu un atbildību fiksē no tā brīža, kad pārdevējs reģistrā ir apstiprinājis īpašnieka maiņu. Tas nozīmē, ka ar šo brīdi:

- pircējs iegūst īpašuma tiesības uz konkrēto transportlīdzekli;
- beidzas pārdevēja obligātā civiltiesiskā atbildība par konkrēto auto, savukārt pircējs, par pamatu ņemot atzīmi reģistrā, var iegādāties OCTA polisi;
- pircējs atbild par izdarītajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē.

Transportlīdzekļu īpašnieku maiņu, kā līdz šim, varēs reģistrēt arī CSDD nodaļās vai izmantojot tirdzniecības uzņēmumus.

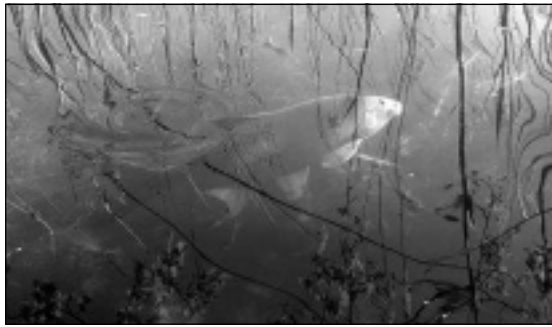
Informē ugunsdzēsēji

Deg šķūnis

23.aprīlī Balvu novada Kubulos, Krasta ielā, dega šķūnis. Iespējama ugunsgrēka iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni. Cietušo nav.

Der zināt

Atgādinājums makšķerniekiem

Isteni makšķernieki zina, ka pavasarī, kad zivīm ir nārsta laiks, spēkā dažādi ierobežojumi, kurus ievērojot, krietni palielinās izredzes vēlāk tikt pie varena loma. Tomēr atgādinājumam vēlreiz īss pārskats par šobrīd spēkā esošajiem vispārējiem makšķerēšanas ierobežojumiem.

Laika posmā **no 1.marta līdz 30.aprīlim** lomā ir aizliegts paturēt lidakas, bet, sākot **ar 16.aprīli un līdz 31.maijam**, arī zandartus. Jāņem vērā, ka jaunajos noteikumos ir noteikts, ka **no 1.marta līdz 30.aprīlim** makšķerējot par ēsmu ir aizliegts izmantot zivis (Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumi Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi"). Šajā pašā laika posmā **no 1.marta līdz 30.aprīlim** aizliegts makšķerēt no laivām un citiem peldošiem transportlīdzekļiem visos ūdeņos.

Makšķerēšana īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk ĪADT) ūdeņos notiek atbilstoši Makšķerēšanas noteikumiem un attiecīgo teritoriju individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, līdz ar to pastāv iespēja, ka kādā no ĪADT esošiem ezeriem tiek noteikti papildus ierobežojumi. Tā, piemēram, Rāznas ezera daļā – Zosnas, Dukstigala un Čornajas līcī – aizliegta jebkāda veida makšķerēšana no laivām un citiem peldošiem transportlīdzekļiem laika posmā **no 1.marta līdz 31.maijam** (Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumu "Rāznas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 9.1 punkts).

Dabas lieguma "Lubāna mitrājs" dabas lieguma zonā aizliegts pārvietoties, izmantojot iekšdedzes dzinēju, bet dabas parka zonā aizliegts **no 1.marta līdz 15.jūnijam** atrasties Lubāna ezerā un pārvietoties tajā ar jebkādiem kuģošanas līdzekļiem.

Zivju dabīgā nārsta iespēju palielināšana, zvejas vai makšķerēšanas ierobežošana nārsta vietās un nārsta laikā ir pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai. Dabas aizsardzības pārvaldes vides inspektori arī turpmāk pastiprināti veiks reidus, lai kontrolētu makšķerēšanas noteikumu ievērošanu zivju nārsta laikā un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanas un aizsardzības noteikumu ievērošanu pārraugamajās teritorijās. Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija aicina makšķerniekus un iedzīvotājus uzmanīt ūdens krātuves un ziņot par nelikumībām vai aizdomīgiem gadījumiem Rāznā, Lubānā, Ežezērā un citviet Latgalē Dabas aizsardzības pārvaldes vides inspektoriem Aleksandrs Savičam (28703840), Dainim Tučam (26528739), Dagnim Vasiļevskim (26112686).

Dabas aizsardzības pārvaldes Sabiedrisko attiecību un vides izglītības nodaļa

Notikums

Skype tikšanās ar novadnieci Daci Kašu (Youngblood)

Baltinavas vidusskolas komanda (Imants Slišāns, Laura Meščanova, Indra Keiša, Solveta Logina, Inta Ludborža) jau kopš februāra piedalās apmācību programmā "Sam-sung skola nākotnei. Jaunais skolēns".

Ir notikušas vairākas praktiskas apmācības, un 3. moduļa laikā ar saukli: "Tās nav tehnoloģijas, tā ir dzīve!" apgūta blogu, mājaslapu veidošana, video apstrādes un animācijas programmas. Šīs prasmes tiek ieviestas ikdienas mācību procesā.

12.aprīli Baltinavas vidusskolas jaunieši piedalījās Skype iedvesmas stundā ar bijušo Baltinavas vidusskolas absolventi - mākslinieci un mūziķi Daci Kašu (Youngblood), kura dzīvo ASV. Dace sabiedrībā zināma kā gleznotāja (portretiste), ar studijas mūzikas albumu "Ieskaujošais vairākums" un koncertierakstu "Uzdrošinājums", džambas spēli. 2012.gada vasarā Dace ar savu muzikālo grupu piedalījās Baltijas mūzikas festivālā "Positivus".

Uz tikšanos ar mākslinieci bija ieradusies vizuālās mākslas pulciņa un ansambļa "Vermelite" jaunieši. Dace savā stāstā dalījās ar pieredzi, ko guvusi, mācoties LU, gleznojot un muzicējot.

Māksliniece uzsvēra, cik svarīga ir izglītība, valodu zināšanas, neatlaidība un ticība saviem spēkiem. Dace mudināja jau skolas laikā iesaistīties dažādās aktivitātēs - pulciņos, piedalīties mācību olimpiādēs. Skolas gados Dace vairāk nodarbojās ar mākslu - apmeklēja pulciņu pie skolotājas Indras Keišas, piedalījās vizuālās mākslas olimpiādēs, dzejoja. Mūzika viņas dzīvē atnāca studiju gados Rīgā.

Dace šobrīd auklē savu pusgadu veco dēliņu, laika radošai darbībai nepietiek, bet tomēr Baltinavas jauniešiem bija iespēja aplūkot mākslinieces jaunākos zīmējumus un akvareļgleznojumus.

Mūsu pirmā Skype nodarbība apliecināja, ka tas ir labs veids, kā tiešsaistē intervēt, klausīties pieredzes stāstus un iedvesmoties no cilvēkiem, kas atrodas lielā attālumā.

I.KEIŠA, Baltinavas vidusskolas vizuālās mākslas skolotāja

Informē LAD

Pieņem iesniegumus dīzeļdegvielas piešķiršanai

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka līdz 2016.gada 1.jūnijam notiek iesniegumu pieņemšana marķētas dīzeļdegvielas piešķiršanai, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi lauksaimniecības produkcijas ražotājiem 2016./2017.saimnieciskajam gadam.

2015./2016.saimnieciskajā gadā lauksaimniecības produkcijas ražotājs ir tiesīgs iegādāties marķēto dīzeļdegvielu, ja to izmanto traktortehnikā vai lauksaimniecības pašgājējmašīnās lauksaimniecības produkcijas ražošanai, kā arī kravas pašpārvadājumiem.

Dīzeļdegvielu piešķir par to VPM (vienotais platību maksājums) saņemšanai deklarēto un apstiprināto platības hektāru, par kuru ir nodrošināti ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas vai akvakultūras produkcijas ražošanas vismaz EUR 285 no hektāra (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu).

Dīzeļdegvielas daudzums tiks noteikts, ņemot vērā šādu sadalījumu:

Augkopība - 100 l/ha

Augļkopība, ogulāji un dārzeņkopība - 130 l/ha

Zālāju platības - 130 l/ha

Zālāju platības dzīvnieku barības primāram

ražotājam - 60 l/ha

Zeme zem zivju dīķiem - 60 l/ha

Citas kultūras un platības, kas ir deklarētas un apstiprinātas vienotā platību maksājuma saņemšanai - 60 l/ha

Ja papuvju platības pārsniedz 30% no kopējās lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas ir pieteikta vienotā platības maksājuma saņemšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros, atbrīvojumu no akcīzes nodokļa nepiešķir visai pieteiktai papuvju platībai.

Zemes apstrādāšanai zem zivju dīķiem lauksaimnieks ir tiesīgs iegādāties dīzeļdegvielu, ja:

○ audzē zivis vismaz 20 ha platībā;

○ akvakultūras nozares uzņēmums ir atzīts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par veterinārajām prasībām akvakultūras dzīvniekiem;

○ akvakultūras dzīvnieku novietne ir reģistrēta Lauksaimniecības datu centrā.

Aizpildītu un parakstītu iesniegumu var iesniegt jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā klātienē, kā arī sūtīt pa pastu vai iesniegt elektroniski.

Veiksmes prognoze

26.aprīlis. Neitrālā otrdiena, kad būs daudz plusu, bet var gadīties arī kāds mīnusiņš. Apmēram kā laika prognozē: šodien būs saulains laiks, vietām iespējams neliels lietus. Tāpēc priecāsimies gan par plusiem (saulīti), gan par mīnusiem (lietutiņu). Tikšanos ar mīļoto labāk pārceļ uz ceturtdienu. Šodien no mīlēšanās līdz ķīvēšanās būs tikai viens solis.

27.aprīlis. Visu varošā trešdiena, kad spēkus var izmēģināt gan sporta sacensībās, gan grūta darba veikšanā, gan finansiālā darījumā ar nelielu riska piedevu. Galvenais šodien: pozitīva domāšana un pārliecība par saviem spēkiem. Vismaz 5x šodien pienāc pie spoguļa un, skatoties sev acīs, atkārto burvju vārdus: "Es to varu, es to paveikšu un uzvarēšu!" Šodien vari uzsākt arī ko jaunu un nebijušu.

28.aprīlis. Mērķtiecīgā ceturtdiena, kurā ej uz mērķi neatlaidīgi kā ledlauzis, salaužot visus šķēršļus, ko sastapsi savā ceļā. Un nesatraucies, ja kāds Tevi nosauks par karjeristi (-u). Stresu un spriedzi vakarā Tev palīdzēs noņemt burbuļvanna vai masāža, vai relaksējoša mūzika, vai meditācija. Arī sirsnīgas sarunas ar mīļoto var palīdzēt tikpat efektīvi.

29.aprīlis. Parasta piektdiena parastiem cilvēkiem ar tukšo stundu kaprīzēm no plkst. 10.07 līdz 11.47. Arī pārējā diennakts laikā ieteicams izlādēt pa nedēļu sakrājušos negatīvo enerģiju trenāžieru zālē, kūti vai deju placī. Labāk, ja blakus būs patikama kompānija. Ar naudu gan šodien vēl nesvaidies, jo līdz algai vēl jāpaciešas un no citiem avotiem tā šodien neatplūdis.

Pareže Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Trešdiena 27. apr 3°...14° 	Piektdiena 29. apr 6°...12°
Ceturtdiena 28. apr 5°...12° 	Sestdiena 30. apr 3°...12°

Pārdod

**Piektdien, 29.aprīlī,
Balvu tirgū Pūres dārzkopības
izmēģinājumu stacija tirgos
augļu koku un ogulāju stādus.**

28.aprīlī z/s "Gračuļi" pārdos dažādu krāsu un šķirņu jaunputnus (4-5 mēn.), dējējvistas, gaiļus. Pēc pieteikuma dējējvistu un broilercāļi, Pekinas pilēni, mulardi, zoslēni, platkrūšu titari.

Tālr. 29186065; 25272041 (šoferis).

Bērzpili 7.20 - Lazdukalnā 7.35 - Kapūnē 7.40 - Rugājos 7.50 - Medņos 8.00 - Naudaskalnā 8.10 - Balvos 8.20 - Kubulos 8.55 - Viksnā 9.10 - Kupravā 9.30 - Viļakā 9.50 - Žiguros 10.10 - Borisovā 10.30 - Semenovā 10.45 - Šķilbēnos 10.55 - Rekovā 11.00 - Upītē 11.10 - Baltinavā 11.30 - Briežuciemā 11.45 - Egluciemā 12.00 - Vectilžā 12.15 - Tilžā 12.30 - Krišjānos 12.50.

Pārdod mājas cāļus, zoslēnus.
Tālr. 26160423.

P.s "Ciruliši" 29.aprīlī un 5.maijā pārdos dažādu krāsu jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas. Broilerus. Pilēnus. Zoslēnus. Titarēnus (pēc pieteikuma). Piegāde.

Tālr. 29424509.

Sita 7.20, Kubuļi 7.30, Balvi 7.40, Viksna 8.05, Kuprava 8.20, Viļaka 8.40, Žiguri 8.55, Borisova 9.10, Vecumi 9.20, Medņeva 9.30, Šķilbēni 9.35, Rekovala 9.55, Upīte 10.05, Briežuciems 10.20, Baltinava 10.30, Tilža 10.50, Golvari 11.05, Bērzpils 11.20, Liepari 11.30, Lazdukalns 11.45, Kapūne 11.50, Rugāji 12.00, Medņi 12.10, Dubļukalns 12.15, Naudaskalns 12.20, Balvi 12.30, Bērzkalne 12.40, Rubeņi 13.10.

Z/S "Kotiņi" pārdod VASARAS KVIEŠU, MIEŽU un PUPU sēklu. Tālr. 26422231.

Pārdod sēklas izmēra, pārtikas, lopbarības kartupeļus. Graudus. Tālr. 25442582.

Bioloģiskā saimniecība pārdod vasaras tritikāles 'Nilex' sēklas materiālu. Tālr. 29171341.

Pārdod malku (griezta decembrī), minimālais daudzums 20 m³. Tālr. 29165808.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi. 4,5 m³. EUR 115. Tālr. 29418841.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod mēbelētu māju ar saimniecības ēkām un 3 ha zemes Bērzkalnes centrā, blakus veikals un autopietaura. Tālr. 25915862.

Pārdod nekustamo īpašumu Balvos (blakus ezeram), Brīvības ielā 1a, zemes platība 0,18 ha, ēkas platība 83,60 m². Cena - EUR 10 000. Tālr. 26446440.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos. Tālr. 22176868.

Pārdod 2-istabu dzīvokli ar lodžiju. Tālr. 20238167.

Pārdod biohumusu, 50 litru maiss - EUR 10. Tālr. 29182207.

Pārdod biohumusu, sijātu, 50 litri - EUR 10. Bezmaksas piegāde. Tālr. 29460601.

Pārdod Nissan X-Trail, 2.2 D, 2003.g. Tālr. 26449336.

Pārdod traktoru MTZ-80L darba kārtībā. Cena pēc vienošanās. Tālr. 28361249.

Pārdod traktoru (vācu šasija). Tālr. 27464094.

Lēti pārdod kultivatoru, vagoģtāju, 2-korpusu arklu, trīsstūri, PD-10, televizoru, guļbūvi. Tālr. 26595397.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26329184.

Pārdod sivēnus ar piegādi. Tālr. 26150726.

Pārdod nobarotas cūkas. Tālr. 29204295.

Pārdod zirgu (6 gadi). Tālr. 26367107.

Pārdod gadu vecu teliti. Tālr. 26233557.

Informē VID

Gada ienākumu deklarācijā automātiski iekļauj arī maksājumus par izglītību

Turpinot pilnveidot klientu apkalpošanu un veicinot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) izmantošanu, šogad ir vēl vairāk vienkāršota Gada ienākumu deklarācijas iesniegšana. Aizpildot Gada ienākumu deklarāciju par 2015. gadu, lai atgūtu pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem, nodokļu maksātāja veiktie maksājumi par izglītības iegūšanu vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādēm tiek automātiski iekļauti Gada ienākumu deklarācijā.

Tas nozīmē, ka personām, kurām pienākas iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi par izdevumiem izglītības iegūšanai 2015.gadā, VID EDS sagatavotajā gada ienākumu deklarācijā tikai jāpārbauda automātiski ielasītā informācija un, ja tā atbilst personas veiktajiem maksājumiem par izglītības iegūšanu, tad par šiem izdevumiem apliecinot attaisnojuma dokumenti papildus nav jāpievieno.

Atgādinām, ka Valsts ieņēmumu dienestam tiek sniegta un attiecīgi deklarācijā automātiski iekļauta informācija par šādiem izglītības iegūšanas pakalpojumiem:

par augstākās izglītības un visu pakāpju profesionālās izglītības iegū-

šanu, izdevumi par specialitātes (profesijas, amata, aroda) iegūšanu valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, kā arī Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs vai valsts akreditētās izglītības programmas apgūšanu;

par apmācību darbā, profesijā, amatā vai arodā nepieciešamo iemaņu iegūšanai un uzlabošanai, kā arī zināšanu paplašināšanai;

par profesionālās sagatavotības līmeņa paaugstināšanu.

Deklarācijas iesniegšana elektroniski, izmantojot EDS, ir daudz vienkāršāka un ērtāka arī tādēļ, ka tajā automātiski tiek atspoguļota visa VID rīcībā esošā informācija par nodokļu maksātāju, proti, nodokļu maksātāja gūtē ienākumi, neapliekamie ienākumi, informācija no kredītiestādēm par veiktajām iemaksām pensiju fondos, informācija no apdrošināšanas sabiedrībām par veiktajām iemaksām par dzīvības apdrošināšanas pakalpojumiem, kā arī no iepriekšējiem gadiem pārnestie attaisnotie izdevumi par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem.

Ikvienam var kļūt par EDS lietotāju, izmantojot savas internetbankas lietotājvārdu un paroli, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izsniegto eID

viedkarti vai VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" izsniegto elektronisko paraksta viedkarti (e-parakstu).

Aicinām iedzīvotājus izmantot speciāli izstrādātos jaunus vizuālos palīgmateriālus par pieslēgšanos EDS un Gada ienākumu deklarācijas aizpildīšanu un iesniegšanu elektroniski. Tie pieejami vairākās sadaļās VID mājaslapā – gan pie informācijas par Gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu, gan sadaļā par VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Šajā vizuālajā materiālā VID EDS lietotājiem vienkāršotā veidā "soli pa soli" tiek skaidrotas veicamās darbības, lai pareizi pieslēgtos EDS un veiksmīgi aizpildītu un iesniegtu Gada ienākumu deklarāciju.

Atgādinām, ka fiziskās personas, kuras neveic nekāda veida saimniecisko darbību un brīvprātīgi vēlas iesniegt gada ienākumu deklarāciju par 2015. gadu, lai saņemtu atpakaļ pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem, var to izdarīt līdz pat 2019.gada 17.jūnijam. Tāpat visu 2016.gadu vēl var pieprasīt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli arī par 2013. un 2014.gadu, bet līdz 2016. gada 16.jūnijam - arī par 2012. gadu.

Līdz 2.maijam komersantiem jāiesniedz gada pārskats

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) atgādina, ka līdz 2016.gada 2.maijam ieskaitot visām Latvijā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām, kā arī individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām (turpmāk – sabiedrība), kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza 300 000 eiro, VID ir jāiesniedz 2015.gada pārskats un attiecīgi tam pievienojamie dokumenti.

Gada pārskatu struktūru, apjomu un saturu, kā arī sagatavošanas un iesniegšanas kārtību nosaka Gada pārskatu likums (zaudē spēku ar 01.01.2016., bet vēl piemērojams, sagatavojot 2015.gada pārskatu).

Vēršam uzmanību, ka vēl tikai, sagatavojot 2015.gada pārskatus, ir piemērojamas Gada pārskatu likuma normas. 2016.gada 1.janvārī spēkā stājas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums, ko sāks piemērot, sagatavojot gada pārskatus par 2016.gadu.

Gada pārskatu var iesniegt papīra formā jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā vai arī nosūtīt to pa pastu, taču VID aicina komersantus iesniegt gada pārskatus elektroniski, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS). VID EDS pieejamas gada pārskata sastāvdaļu strukturētas formas, kas nodrošina datu precizitāti, jo notiek automātiska dokumentu pareizības pārbaude, kas, ja nepieciešams, ļauj novērst aprēķina kļūdu iespējas.

Daiga Harhova saka sirsnīgu PĀLDIES par pretimnākšanu, mīlumu, izpalīdzīgumu un padomdošanu Balvu dzemdību nodaļas vecmātēm, bērnu māsiņām, sanitārēm un dakterēm. Lai veiksmē pavada ik dienu!

**Pateicības
vārdi**

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni turpmākajiem mēnešiem?!

